

Ti moŕje so slovenski kandidati!

Kandidatna lista JRZ mariborskega volivnega okroŕja za volitve v Narodno skupŕtino dne 11. decembra

Okraj Breŕice

Kandidat: TRATNIK JOZE.

Rojen dne 12. decembra 1874 v vasi Potok ob Dreti v ŕupniji Reŕica ob Savinji, sin kmeŕkih starŕev. — Po ljudski ŕoli je obiskoval gimnazijo v Celju in v Pulju. Zaradi redne teŕovadbe telesno krepko razvit je bil potrjen k vojakom ŕe pri prvem naboru v 6. gimnazijskem razredu. Za dovrŕitev srednjeŕolskih ŕtudij so mu izredno odloŕili vpoklic za dve leti, nakar je po tedanjih vojaŕkih predpisih moral sluŕiti 3 leta pri 8. lovskem bataljonu v Judenburgu in v Trbiŕu. V ŕinu narednika je vstopil leta 1900 v bogoslovje v Mariboru in bil dne 25. julija 1904 posveŕen v duhovnika. Kaplanoval je v St. Juriju ob juŕni ŕeleznici in v Trbovljah. V Rajhenburg je priŕel dne 15. februarja 1906, kjer je 1. septembra 1915 postal ŕupnik. Zaradi zaslug pri zidavi velikih cerkvenih stavb v Rajhenburgu in v duŕepastirstvu je dne 9. 5. 1928 postal duhovni in 8. 9. 1929 konzistorialni svetovalec. Povsod je vneto deloval tudi na kulturnem, socialnem in gospodarskem polju. Bil je poslanec oblasne skupŕtine v Ljubljani. Danes deluje za breŕiŕski okraj kot ŕlan banškega sveta.

Namestnik: Dr. ROK JESENKO.

Rojen 5. avg. 1880 v Smarju pri Jelŕah. Po dovrŕeni ljudski ŕoli je vstopil v novo odprto slovensko gimnazijo v Celju, kjer je 1. 1903. maturiral. Pravo je ŕtudiral v Gradcu, kjer je bil leta 1909. tudi promoviran in je nato vstopil v sodno prakso najprej pri sodiŕu v Ljubljani, nato pa pri deŕ. sodiŕu v Celovcu. Po dovrŕeni sodni praksi je vstopil v pisarno dr. Brejca v Celovcu, kjer je ostal do izbruha vojne. Vojna vihra ga je zanesla na galiŕsko fronto ter je konec decembra 1914 priŕel v rusko ujetniŕstvo, odkoder se je vrnil ŕele novembra meseca 1920, potem ko je na lastne oŕi videl vse gorje, ki ga prinaŕa ŕloveŕstvu brezverski komunizem. Po vrnitvi iz ujetniŕstva se je naseliŕ leta 1921. kot odvetnik v Sevnici. Tu nastopa kot javni delavec zlasti tudi na prosvetnem polju. Bil je skoraj dve leti gerent in nato naŕelnik okrajnega zastopa, nato naŕelnik cestnega odbora v Sevnici, dokler ga ni ŕivkoviŕev reŕim kot drŕavi nevarnega odstranil tako iz cestnega odbora, kakor tudi iz obŕinskoga odbora. Od leta 1933. naprej je zopet ŕlan obŕinskega odbora v Sevnici in zavzema od 1933 naprej mesto podnaŕelnika v cestnem odboru Breŕice.

Okraj Celje

Kandidat: ALOJZIJ MIHEIČIČ.

Alojzij Miheŕiŕ, ravnatelj Vzajemne zavarovalnice v Celju, se je rodil 3. marca 1880. Leta 1906. je bil izvoljen za ŕupana, l. 1912. za poslanca v kranjski deŕelni zbor, kjer je zastopal sodne okraje Metlika, ŕrnomelj in Novo mesto. — Ustanovil je za ŕrnomeljski okraj ŕupansko zvezo in Kmeŕko zvezo, kateri je bil dolga leta predsednik. Dolgoletni predsednik je bil tudi Vinarske zadruŕe in Kmetijskega druŕstva v Metliki. Leta 1919. se je preseliŕ v Celje, kjer je bil veŕ let ŕupan velike celjske okoliŕke obŕine, in sicer do leta 1931, ko je bil razreŕen ŕupanskih poslov. Leta 1935. je bil imenovan za ŕupana mesta Celja in ponovno imenovan za ŕlana banskega sveta.

Namestnik: PONGRAC TURNŠEK.

Pongrac Turnŕek, posestnik in hmeljar na Polzeli, rojen 12. maja 1905, ŕupan obŕine Polzela, ŕlan Kmetij. zbornice v Ljubljani, predsednik ŕolskega odbora itd. Je agilen kulturni in prosvetni delavec.

Kdor je za enotno in sloŕno slovensko fronto, bo volil te moŕje in s tem glasoval za zaupnico slovenskemu voditelju dr. Koroŕcu

Kdor voli dr. Maŕka, glasuje za ŕivkoviŕevo politiko na Slovenskem ter za razcepljene slovenske poslance v Belgradu!

Voditelj slovenskega naroda, notranji minister dr. Anton Koroŕec

slovenskim volivcem mariborskega okroŕja priporoŕa slovenske moŕje, ki kandidirajo na listi JRZ dr. Milana Stojadinoviŕa

Za Slovence so ti moŕje edini slovenski kandidati!

Okraj Doljna Lendava

Kandidat: Dr. KLAR FRANC.

Dr. Klar Franc, ban. zdravnik v Dolnji Lendavi, se je rodil 5. okt. 1896 na Ivancih v Slov. Krajinji. Po svetovni vojni je stopil v szombathelysko semeniŕe, odkoder je bil poslan na bogoslovno fakulteto v Inmost. Zaradi slabega zdravja je prekinil bogoslovne ŕtudije in se leta 1920. vpisal na medicinsko fakulteto v Ljubljani, promoviran pa je bil v Zagrebu.

Ze kot visokoŕolec se je nahajal v politiŕnem taboru dr. Koroŕca in je bil agilen ŕlan katoliŕkega druŕstva »Danica«. Aktivno je posegel v politiko pod JNS reŕimom, ko so ga nevdŕŕne razmere silile, da se postavi v bran ubogega ljudstva, katerega teŕave je kot kmeŕki sin sam dobro razumel in tudi z njim ŕutil. L. 1935. je bil izvoljen za narodnega poslanca.

Namestnik: HORVAT ANTON.
Horvat Anton je ŕupan v ŕrensovcih.

Okraj Dravograd

Kandidat: GAJŠEK KAREL.

je notar v Marenbergu. Rodil se je 17. okt. 1898 v Konjicah. Gimnazijo je ŕtudiral v Mariboru ter nadaljeval pravne ŕtudije na vseuŕiliŕu v Ljubljani in Zagrebu. Poleg prava je ŕtudiral trgovino na trgovski visoki ŕoli v Zagrebu ter drŕavoznanstvo v Mŕnchenu na fakulteti za drŕ. gospodarstvo. Prvo njegovo notarsko mesto je bilo Kranjska gora. Bil je doslej ŕe dvakrat narodni poslanec. Zanimaj se je zlasti kot poslanec za kmeŕko-delavsko ter obrtniŕko vpraŕanje ter ustanovil veŕ zadrug in obrtnih druŕtev, ter imel prosvetna predavanja na podeŕlju.

Namestnik: KUGOVNIK JURIJ.

Rodil se je 22. sveŕana 1880 v Pliberku na Koroŕkem. Postal je kovaŕ ter se pozneje preseliŕ na Prevalje. — Kmalu je zaŕel delovati v vseh slovenskih katoliŕskih druŕtvih. Ze od l. 1908. je bil kot delavec organiziran v kat. slov. delavskem druŕstvu ter bil njegov predsednik. Ko se je na Prevaljah ustanovila Jugoslovanska strok. zveza, ki jo je pomagal ustanoviti, je postal njen predsednik. Vse do leta 1914. je deloval tudi v drugih katoliŕskih politiŕnih, kulturnih in narodno-obrambnih druŕtvih, ki so jih koroŕki Slovenci imeli na Prevaljah. Nato je do 1918 bil na fronti, nakar se je leta 1919 znova zavzel za naŕa druŕstva v Prevaljah ter je postal tudi obŕinski odbornik. Leta 1923. je bil izvoljen za poslanca v okrajih Prevalje-Laŕko, leta 1928. je postal oblasni poslanec in odbornik oblasnega odbora v Mariboru. Od 1929 do 1930 je bil predsednik cestnega odbora v Prevaljah. Leta 1933. je bil pod tedanjim reŕimom odstavljen, toda leta 1935. je postal ŕlan banovinskega sveta ter je od leta 1936. ŕupan v Prevaljah.

Okraj Gornji grad

Kandidat: MARTIN STEBLOVNIK.

Rodil se je v Reŕici ob Paki, obŕina Smartno ob Paki, in je po dokonŕani domaŕi ljudski ŕoli dovrŕil tudi Mahrovo trgovsko ŕolo v Ljubljani. Oŕe mu je umrl ŕe v mladih letih in je zato tik pred izbruhom svetovne vojne prevzel od matere domaŕe posestvo. Ze pred tem ŕasom pa je zaŕel z delom v javnosti ter prevzel naŕelnstvo kmetijske podruŕ. in vodstvo domaŕe rafajznovske, kjer deluje nad 30 let, bodisi kot naŕelnik, bodisi kot odbornik.

Ze pred svetovno vojno se je v vrstah dr. Koroŕca in sedaj ŕe pokojnega dr. Verstovŕke boril za koristi slovenskega kmetijstva. V Jugoslaviji

je bil pri prvih obŕinskih volitvah izvoljen za ŕupana domaŕe obŕine in zavzema to mesto ŕe danes, izvzeŕi v letih 1931—1934, ko je zaradi takratnega reŕima pod ŕivkoviŕem moral to mesto odloŕiti. Naŕeloval je tudi dolgo vrsto let Kmetijski zadruŕi v Smartnem ob Paki, ki jo je v letu 1920. s svojimi prijatelji ustanovil, opravljaj poŕe odbornika Kmetijske druŕbe v Ljubljani in je dolgoletni ŕlan nadzorstva Zadruŕne zveze in Zadr. gosp. banke v Ljubljani. Vpoklican v prvi banski svet dravske banovine, je bil pod banom g. Maruŕiŕem te funkcije razreŕen in od sedanjega notranjega ministra g. dr. Koroŕca zopet v l. 1935. imenovan za ŕlana. Ko je bila izdana od sedanje vlade uredba o kmetijskih zbornicah, je bil soglasno izvoljen za prvega predsednika te ustanove.

Namestnik: KOTNIK ZORKO.

Rodil se je v Dobrih pri Guŕtanju iz druŕine, ki je dala slovenskemu narodu lepo ŕtevilo kulturnih delavcev. Uŕiteljiŕe je ŕtudiral v Mariboru. Veŕino sluŕbene dobe je preŕivel v zgornji Savinjski dolini, kjer izvenŕolsko najveŕ deluje v kmetijskih organizacijah. Je vodja in uŕitelj kmetiko-nadaljevalne ŕole. Skozi njegove roke je ŕe ŕlo nad 80 kmet. fantov, ki se skoraŕaj vsi prav pridno uveljavljajo kot dobri gospodarji, lesni trgovci, v zadruŕniŕstvu in obŕinski politiki. Je zaŕlen govornik na razliŕnih taborih in drugih slavnostih. Pod preŕjŕim reŕimom je bil v l. letu trikrat premeŕen, to pa v glavnem zato, ker je bil na strani ljudstva.

Okraj Slovenske Konjice

Kandidat: Dr. MAKSIM SEVSEK.

Rodil se je 19. septembra 1903 v Oplotnici pri Slov. Konjicah kot sin kmeŕkih starŕev. Ljudsko ŕolo je obiskoval v ŕadramu, nakar je odŕel na humanistiŕno gimnazijo v Mariboru, kjer je l. 1925. maturiral. Po maturi se je posvetil najprej filozofskemu, potem medicinskemu ŕtudiju na univerzah v Ljubljani, na Dunaju in v Gradcu, kjer je bil leta 1932. promoviran. Po promociji deloval kot zdravnik v drŕ. bolniŕnici v Ljubljani, v zdraviliŕu na Golniku ter v sploŕni bolniŕnici v Mariboru. Od l. 1936. je kot okroŕni zdravnik v St. Iliju v Slov. goricah, kjer je tudi predsednik fantovskega odbeka ter podpredsednik krajevne organizacije JRZ.

Ze kot akademik se je mnogo udejeŕtoval v vseh kat. akademskih druŕtvih, zlasti kot predsednik »Zarje« v Ljubljani. V Gradcu se je vsega posvetil organizaciji slovenskega ŕivlja v Avstriji kot predsednik slov. kat. akad. druŕstva »Kres« ter v »ŕitalnici«. Istotam je organiziral tudi slovensko-bolgarsko ligo ter ŕivo deloval v veslovanem narodnem odboru. Po vrnitvi iz tujine se je vsega postavil v bran svojega zatiranega ljudstva v domaŕem kraju pod bivŕim batinaŕskim reŕimom, za kar je bil deleŕen preganjanja.

Namestnik: NAPOTNIK MATIJA.

Rodil se je na Tepanjskem vrhu pri Konjicah 5. sveŕana 1889. Ljudsko ŕolo je dokonŕal v Tepanju, nakar je leta 1913. in 1914. obiskoval kmetijsko ŕolo pri St. Juriju ob juŕ. ŕel. Od leta 1915. do konca svetovne vojne je bil v vojski. Ko se je po vojni ustanovilo kat. izobraŕ. druŕstvo, je bil dolga leta njegov predsednik in tudi predsednik bivŕega konjiŕkega orlovskega okroŕja. Bil je ŕlan nadzorstva Kmeŕke posejilnice v Konjicah ter je bil in je ŕe odbornik bivŕe in sedanje Kmeŕke zveze. Vsa leta je bil obŕinski odbornik v Tepanju, sedaj pa je odbornik konjiŕke obŕine. Kot tak je predsednik okrajnega kmetijskega odbora. Bil je oblasni poslanec mariborske oblasti ter gospodarji z uspehom in ponosom na rojŕni kmetiji, na kateri se je bil rodil tudi njegov veliki sorodnik bivŕi lavantinski ŕkof dr. Mihael Napotnik.

Okraj Laŕko

Kandidat: Prof. MIRKO BITENC.

Rodil se je 18. julija 1898 v Radovljici kot sin ŕeleznikega delavca. Po ljudski ŕoli na ŕrnuŕah in v Ljubljani je ŕel l. 1910. v Kranj v gimnazijo, kjer je l. 1918. naredil vojno maturo. Po konŕani vojni je ŕtudiral en semester na gozdarŕski akademiji v Zagrebu, nato pa se posvetil ŕtudiju matematike in fizike v Zagrebu in v Ljubljani. Ko mu je l. 1921. zmanjkalo sredstev, je ŕel uŕiteljevat, istega leta naredil zrelostni izpit na drŕavnem uŕiteljiŕu v Ljubljani, uŕite-

Ene matere sinovi

Krik iz tujine

O domovina, bodi kakor pelikan,
razpni, razpni peroti!
Tesno objemi nas, da ne zgrešimo poti
za nov dan...

O domovina, bodi pelikan
z razpetimi peroti!
Odpri nam svojo srčno stran,
da ugasimo to željo si,
da vsi prisluhnemo lepoti
domačih pesmi, zroku govorice.
Objemi nas,
tako nam je na tujem mraz,
tujina ima trd obraz —
če slušiš ji sto let, te ne ogreje,
le kot zli duh se ti od daleč smeje,
ko nas tujina nekdan
izžele kot citrone vrže stran.

O domovina,
razširi bela krila kakor pelikan,
glej, zadnja ura teče na večer —
morda že jutri nam upade šibka moč?
Morda že jutri pade noč
in se zapre za nami zadnja dver...

O domovina, bodi pelikan,
razširi krila tja na vzhod,
razpni jih na zapad, na sever, jug.
Povsod smo napolnili trge, mesta —
izseljencem speljana je do kraja cesta.
Doma smo se čudili, da zlato
v tujini žarke siplje na nebo?
Zmamila si nas sreča zapeljiva —
ti z zlatom vabiš — strup se v tebi skriva!

O domovina, naša draga mati,
pusili smo te in odšli za zlato.
Boš še nam zvesta, ko smo zakopali
se v rove v dobri veri, da skrbimo zate?
Ko pogreznili smo se v noč skrbi in tuge,
so naše roke delale za druge.
Oj domovina, bodi pelikan,
glej, vsi trpimo, krevčimo iz neštetih ran!

Nam sreča je v tujini omahnila,
prav kot omahne plič, ki kroglja ga prebije,
zastonj jo iščemo, zastonj, ker od nikoder ni je.
Odlšla je zadnja radost. Včeraj iz srca
izrgali so dobrega Boga.
In danes rana krvavi naprej,
o domovina, kdaj se ustavi kri, poveš!

O bodi, bodi pelikan,
razpni, razpni peroti,
tesno objemi nas,
da ne zgrešimo poti
zdaj, dokler je še čas!
Ti pošlji luč nam, pošlji toplih rok,
da nas zaklenejo v domači sveti krog.
Domačo pošlji nam besedo,
da nam olajšaš stisko, bedo...

O domovina, bodi pelikan!

Jože Cukale.

Pomen našega izseljenstva za slovenski narod

Narodi, katerim je prinesla svetovna vojna rešitev izpod avstro-ogrskega jarma, obhajajo letos 20 letnico svoje svobode. Različno so ti narodi izkoristili ta čas svoje svobode. Sedanjost in najbližja bodočnost nam bo pokazala, kaj so delali in kako so pojmovali narodno delo, in sami si bodo s tem dali izpričevalo svoje nacionalne zrelosti ali nezrelosti.

Narodi v zgodovini napredujejo ali nazadujejo.

Bilanca naše zgodovine: slovenski narod si je osvojil z naselitvijo dovolj široko domovino, okrog 70.000 km². Danes čuva kot svojo domovino samo še okrog 25.000 km² (v svobodni Jugoslaviji samo 15.936 km²). V zgodovini smo torej izgubili okrog 45.000 km² svoje zemlje, t. j. skoro dve tretjini. Ostalo je zaledje, naslonjeno na ostale slovanske narode. Če je ta ostanek preko 1400 let ohranil svojo narodnost, upoštevajmo, da je nekdanji naš kmet poznal samo svojo dolino (samo parkrat na leto je šel plačevat v tej ali oni obliki »fronke« svojim gospodarjem), sicer pa živel na svoji zemlji in samo zanj, da pa ga je danes cesta, železnica, pošta, žola, časopisje izrgalo njegovi zaprtosti in že nešteto deljena posestva so ga prisilila iti na cesto iskat zaslužka. Priznajmo, da je za gospodarsko pasiven narod vse to stajajo potujočevalno sredstvo in da bi se mu noben narod ne mogel zoperstavljati par stoletij. S tem mora naš narod za bodočnost računati!

Jugoslovanska in francoska zastava na istem drogu plapolata... 28. junija 1938 na vojaškem pokopališču Thiais poleg Pariza

Kljub temu, da je naš narod izgubil skoro dve tretjini svoje krvi, je ustvaril v 19. in v začetku 20. stoletja kulturo, ki mu daje legitimacijo za njegov obstanek in prost vstop v krog kulturnih narodov. V naših dneh pa tudi na kulturnem polju nekako utrujen in izčrpan potiva — splošna zapadnoevropska duhovna kriza — in čaka in išče novih pobud in smeri pri sosedih in dvomi, ali ima še pogojev za samoniklo kulturno ustvarjanje. Zgodovina ga je utesnila in naredila majhnega tudi v širini njegovih koncepcij in njegovega ustvarjanja.

Po 1000 letnem suženjstvu in hlapčevanju je po svetovni vojni zadihal svobodo. Na tej svobodi pa je preteklost pustila dve grozni in nevarni sragi: mnogokratna številčna premoč sosedov in njihova ogromna organiziranost. Globok pomen tega nam kažejo dogodki naših dni.

Kje in v čem je rešitev malega naroda, če hoče rešiti svojo svobodo in sam uživati sadove svojega dela? Ravno tam kot zmaga nasprotnika: medsebojna strnjnost in organiziranost. Podjarm-

G. Dobravec, vodja katoliških Slovencev v Gladbecku, pozdravlja ministrskega predsednika g. dr. Stojadinovića

ljenje takega naroda, če to dvoje obdrži, je nevarno tudi za zmagovalca. Umirajoči Svatopluk je dal svojim sinovom zvezano butarico šib, rekoč, naj jo zlomijo. Ker je ni mogel nihče, je rekel, naj jo razvežejo. Posamezne palice so zlomili: v skupnosti je moč!

Moč naroda je v njegovi notranji strnjnosti in organizaciji. Slovenski narod, ali veruješ v svojo bodočnost? Pazi, notranja nestrjenost in neorganiziranost sta bili v zgodovini grobokop celo velikih narodov in držav!

Od vseh strani ogroženo slovenstvo, ki tudi znotraj pogreša ugodnega terena za izboljšanje svojega gospodarskega razvoja, danes stagnira in brez priprav na samoohrambo čaka napadov.

V svojih koreninah zdrav narod danes zaradi gospodarskih vzrokov tudi v svojem številnem napredovanju nazaduje. Od 1. 1936 (1.192.068 prebivalcev dne 31. dec. 1936) do 1. 1937 (1.200.848 prebivalcev dne 31. dec. 1937) se je dvignilo naše število samo za 8.780, torej samo 7.365‰! (Dne

31. jan. 1921 je imela Slovenija 1.037.838, dne 31. marca 1931 pa 1.120.549 prebivalcev).

Kje in kako naj se preživlja ta narodni prirastek?

Relativna gostota Slovenije je 70,32 na km². Če bi od površine naše zemlje odšteli še visoki gorski svet, ki ga ni mogoče kultivirati, bi dobili, da je relativna gostota še mnogo večja.

Upoštevajmo nadalje še nerodovitnost oziroma zelo slabo rodovitnost nekaterih predelov naše zemlje (Dolenjska, Suha krajina), pomanjkanje domačega kapitala, ki bi z javnimi in privatnimi deli melioriziral zemljo in gospodarstvo in pri tem zaposlil in dal kruha številnim, ki iščejo, kam bi položili svojo glavo, slabo razvito industrijo, ki absolutno ne more v splošnem konkurirati in torej tudi ne zaposliti odvisnega procenta prebivalstva, ki je brez doma, domače poljedelstvo, ki pri številu prebivalstva in pomanjkanju zemlje ne more hraniti vsega svojega prebivalstva in moramo zato uvažati ne samo industrijske izdelke, ampak celo žito, kje in kako naj se preživlja tudi nazadujoči narodni prirastek?

Najbolj boleča rana našega naroda, okvirjena z zgoraj opisano tako temno bodočnostjo, se glasi: V sedanjih razmerah je izseljevanje našega naroda nujno, ker domovina ne more dati vsemu svojemu prebivalstvu kruha.

Ce hočemo svoji bodočnosti zaščititi svetlejšo pot, moramo z ozirom na gornje ugotovitve storiti dveje:

1. Ustvariti v domovini razmere, ki bodo onemogočale izseljevanje in pripravljale koncentracijo narodnih sil, t. j. razmere, v katerih bo za vsakogar kruha in bodo dvignile moč našega narodnega gospodarstva in s tem tudi našo narodno odpornost v bodočnosti.

2. polovico našega narodnega telesa, okrog 1.300.000 naših izseljencev, raztresenih po celem svetu, tako tesno povezati s seboj, da bomo reseno, da bo vsak udiarec na svobodo naše domovine odjeknil v vseh državah, kjer so naši bratje:

v Združenih državah (USA)	300.000
v Kanadi	20.000
v Južni Ameriki	50.000
v Franciji	40.000
v Nemčiji	50.000
v bivši Avstriji	120.000
v Italiji	600.000
v Madžarski	10.000
v Afriki	8.000
v Belgiji	6.000
v Holandiji	3.000
v Aziji	2.000
v Avstraliji	1.000
v Španiji	1.000
drugod po svetu	2.000
po Jugoslaviji izven Slovenije	100.000

Kakor so negativni pogledi na našo bodočnost iz preteklosti, tako nam daje naše izseljenstvo edino upanje na lepšo bodočnost na vseh poljih narodovega udejstvovanja.

Naš »Bošnjak« v Franciji je naprednejši kot tovariš v domovini: robe ne prenaša, ampak vozi

Organizirano izseljenstvo bi dvignilo naš notranje strnjeno in organiziran narod od 1.200.448 na okrog 2.500.000.

Močan bi bil ta narod, ker bi moral vsakdo, ki bi hotel zlomiti našo svobodo, računati, da druge organizirane polovice našega narodnega telesa ne more zaslužiti in da bo ta druga polovica, raztresena po celem svetu, dvignila po celem svetu svoj glas in svoj vpliv proti našemu zatiranju in za našo svobodo in da bo v teh težkih dneh izseljenstvo prevzelo vlogo in delo matice — domovine.

Organizirana češka emigracija je v svetovni vojni popolnoma obvladovala antanto in v diplomatskem svetu je ravno ona pripravila pokop Avstro-ogrske in ustanovitve svobodne Češko-slovaške.

Današnja Nemčija je po celem svetu organizirala svoje rojake (vsakega izseljenega Nemca vodijo in spremljajo v kartotekah poimensko), ki s

Najnovejše za jesen!

svojim vplivom, premoženjem in denarjem podpirajo zunaj napredovanje sedanje Nemčije.

Ne samo ogromnega političnega pomena, ampak prav tolikega pomena je slovensko izseljenstvo tudi za kulturni in gospodarsko-socialni razmah našega naroda.

Naše kulturno poprišče in udejstvovanje bi moglo obsegati ves svet in naše izseljenstvo bi iz vsega sveta nudilo neizčrpno vsebino našemu kulturnemu ustvarjanju in njegovi širini.

Danes zanemarjamo naše izseljenstvo prinaša letno na oltar narodnega gospodarstva domovine okrog 1 milijon dinarjev in vsakdo, čeprav podzvestno, čuti blagodejnost tega v narodnem gospodarstvu. Organizirano in pri tem iz domovine podprto izseljenstvo bi torej moglo po smotnem načrtu dvigniti moč našega narodnega gospodarstva in s tem pomagati tudi domovini do boljše bodočnosti...

Ali bomo torej doumeli ogromni pomen našega izseljenstva pri gradnji naše bodočnosti?

Kaj je vsebina vsega izseljevanja? Iskanje kruha. Okrog 1.300.000 jih je že odšlo in še vedno jih odhaja vsako leto od 5000 do 7000 (7422 leta 1937.), t. j. okrog 6‰ vsega prebivalstva (6.623‰ l. 1937), narodni prirastek pa je letno okrog 7‰ (7.365‰ l. 1937). Skoro ves svoj narodni prirastek torej žrtvujemo tujini, da njej pomagamo graditi njeno notranjo moč, nam pa razpada dom.

In čeprav bi v blato poteptali to vprašanje, tudi Vašim otrokom je zapisan memento:

»Odhod. In zažvižgal je vlak skozi mrak
O devojka ti, ob oknu slone,
si li čula ta vrisk, plakajoč skozi noč:
o zbegom, domovina!«

(Župančič)

in zopet:

»Čul sem vдовce jok:
»Moj Mate, jo, moj Mate!«
To je izseljensko vprašanje.

Istega pomena kot za domovino pa je izseljensko vprašanje tudi za izseljenca same.

Istega pomena, kot je izseljenstvo za kulturno ustvarjanje domovine, je domovina za kulturno in narodno samoohranitev — edino bogastvo rojstva v narodnosti — izseljenecem, ki bodo iz kulturnega napoja domovine črpali novih sposobnosti za borbo v tujini.

Organizirano in z domovino tesno povezano izseljenstvo bi v domovini našlo tudi državno zaščito pred izkoriščanjem in izmaganjem tujine in ta medsebojna zveza bi izseljencu tudi v času kriz in brezposelnosti v tujini poiskala novega kruha. Tudi za starost potrebuje onemogli in izčrpani izseljenec (ali si bo mogel tudi v bodočnosti prihraniti za starost.) zapečka in mirnega doma, zakaj vedimo: do skrajnih človeških možnosti preračunana intenzivnost in sistematičnost dela v tovarnah in rudnikih Belgije, Holandije, Vestfalije in drugod izmoga in izsesa v največ 20 letih zadnjo kapljo moške moči in po 20. letih se, nekdanji mladi, krepi fantje, vračajo mladi stareji, brez življenja — do dna so izpili čašo trpljenja.

Zato gleda slovenski narod v domovini kot tudi druga polovica našega izseljenega naroda in raztresenega po vsem svetu v izseljenski zbornici svojo bodočnost in je prepričan, da bo znala preko malenkosti in za težke dni ustvariti vsem Slovincem Narodni dom.

Mariborski vladika slovenskim izseljencem

Naše izseljence imam vedno zapisane v svojem srcu, zlasti od onega časa, ko sem jih raztresene po Nemčiji, Holandiji in Belgiji pred štirimi leti osebno obiskal. Videl sem in vem, da je življenje izseljencev združeno z velikimi težavami in nevarnostmi tako v telesnem kakor v duševnem oziru. Izpostavljeni so naši rojaki večkrat brezpravnosti in zlorabljanju delodajalcev; glede verskega življenja pa tudi nimajo vedno prilike, da bi mogli zadostiti svojim dolžnostim.

Dragi izseljenci! Verujte, da spremljam Vaše življenje in Vaše boje s skrbjo in molitvijo ter prosim Boga, da Vas krepi v vaših nelahkih življenjskih okoliščinah. Moč Vam naj da Gospod, ki Vas ljubi, da boste ostali zvesti veri svojih očetov, moč naj Vam da, da boste mogli narodove svetinje sredi razburkanega sveta ohraniti neokrnjene!

Mi doma pa molimo zlasti na izseljensko nedeljo za svoje brate in sestre v tujini. V ljubezni se jih spominjamo! Ne pozabimo, da kar storimo za svoje izseljence, koristimo s tem tudi svoji domovini.

Maribor, 18. novembra 1938.

† Ivan Jožef, škof lavantinski.

Za ene sreča za druge nesreča!

Pri prezidavi se je pokvarilo mnogo blaga, katerega prodajam po zelo nizki ceni
S edajje na vrsti pletenina!

Sternceki

Prisrčno bodrilo ljubljanskega knezoškofa

Prva adventna nedelja, ki nam odpira pogled na božični praznik, na praznik slave božje in miru med ljudmi, je pri nas obenem nedelja spomina in ljubezni do onih naših bratov in sestr, ki so iz domačega kroga šli v tuji svet iskat vsakdanji kruh.

Iz iste ljubezni, ki je nagnila Sina božjega, da je delil človeško usodo z nami in sicer usodo preprostega delovnega človeka, vstaja tudi dejanska ljubezen do izseljencev. Saj se jim tupačam materialno boljše godi kot doma, a podobni so drevesu, ki je bilo izrgano iz zemlje, iz katere je rastle, ter je presajeno v tujo zemljo, v kateri ne najde iste toplote, dobrote in iste opore kot sredi svojih ljudi, rastočih iz stoletnih narodovih izročil.

Izseljenska nedelja pa je za brate in sestre v tujini žarek, ki posveti iz domače zemlje in ki naj njihova srca ogreje in spomin osveži, na vse to, kar jim je bilo doma sveto in lepo. Tako se utrdi medsebojna vez, da je hitri tok časa ne pretrga.

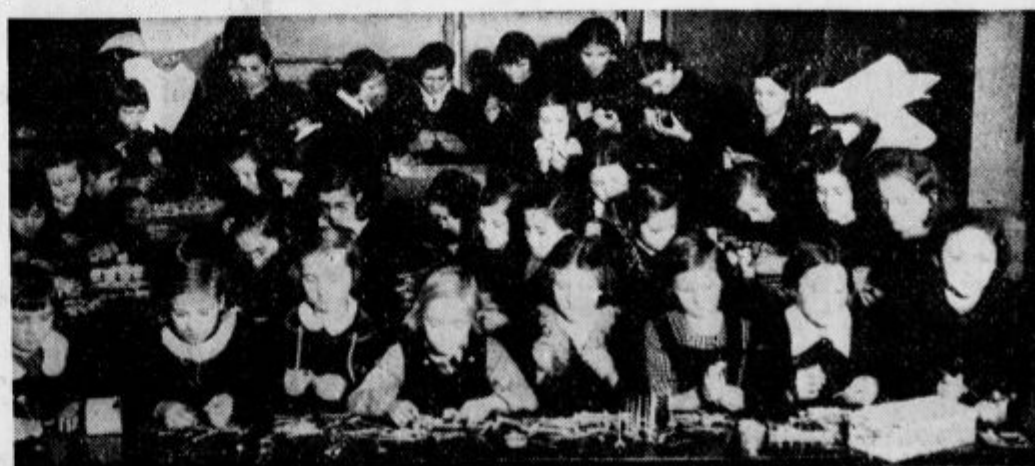
V molitvi in topli misli se na izseljensko nedeljo spominjamo drug drugega in se znova navdušimo tudi za vztrajno in smotno delo v duhovno in materialno korist našega množičnega izseljenstva, da se vsi, doma in v tujini oklenemo družbe sv. Rafaela in ji pomagamo, da svoje plemenite namene čim boljše doseže.

Vsem izseljenim Slovincem križem sveta pozdrav in božji blagoslovi!

Škof ljubljanski,
† Gregorij Rožman,

Izseljenski materi sta ponosni na svoj mladi rod

Gojenke meščanske šole Lichtenturnovega zavoda v Ljubljani z navdušenjem krasi drobno ribniško suho robo z napismi in narodnimi okraski, da se slovenska mladina v Ameriki čimbolj razveseli ob božičnici tega lepega domačega darila, ki ga ji je priskrbel ljubljanski župan dr. Juro Adlešič.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 27. novembra: 1. adventna, izseljen-ska nedelja; Virgilij, škof; Bernardin Foški.
Ponedeljek, 28. novembra: Gregorij III., pa-pež; Jakob iz Marke, spoznavalec.
Torek, 29. novembra: Saturnin, mučenec; Ge-lazij, papež.

Novi grobovi

† V Spodnji Hrušici pri Ljubljani je v petek umrl g. Jakob Hočevar, pehotni kapetan I. razr. Pokopali ga bodo danes ob 4 popoldne na po-kopališču v Štepanji vasi. Naj mu sveti večna luč! Zaljubljen naš iskreno sožalje!

† Na Strmeu pri Veliki Nedelji je umrla 74 letna Helena Moravec, sestra pokojnega stol-nega župnika in kanonika Franca Moravca. Po-kopali so jo v soboto popoldne. Pogreb je vodil domači g. župnik ob asistenci stolnega kanonika msgr. Mihaela Umeka, zlatomašnika Franca Kra-jnika, kamniškega župnika Vinka Munde in kate-heta Avgusta Šparla. Pokojnica je bila dolgo let gospodinja pri svojem bratu. Naj počiva v miru! Sorodnikom naše iskreno sožalje!

Osebnostne novice

— Poroka. V frančiškanski cerkvi v Ljubljani sta se poročila Šifrer Andrej, zadržni revizor iz Ljubljane, in Milnar Malčič, lastnica brezalkoholne restavracije v hotelu Union v Ljubljani. Priči sta bila ravatelj Zor Ivan iz Kamnika in dr. Felaher Julij iz Ljubljane. Zenin je bil med svetovno vojno jugoslovanski prostovoljec, nevesta pa je doma v Pliberku na Koroškem iz znane narodne družine Milnar. Novoporočencema iskreno čestitamo.

All že veste, da popolnoma

odprodajamo

Velemanu-faktura

Kamgarn, sukno, damsko blago in svila. Poslužite se ugodnosti.

— Narod doma — narodu na tujem. Družba sv. Rafaela je za letošnji izseljenski nedeljo iz-dala posebno tiskano skupno pismo naroda doma narodu na tujem. V priručnik, prav materinskih besedah pozdravlja vse, ki so z doma ali na tujem in jih kliče k zvestobi do starih slovenskih ide-lov, k čuti in zavesti mogočnega slovenskega skupno-sti kot celote mi tu doma in izseljenci kjerkoli po svetu. Meje, gore in morje ne smejo pretrgati in razgrati srce, ljubezni. Kjerkoli na svetu je kako slovensko srce, tam je kosček Slovenije, ko-šček Jugoslavije, in vsi ti koščki so ena Slovenija. Ta pisma naj bodo drobne niti za vez lju-bezni med nami. Zato so ta pisma tako sestavlje-na, da so enako dobra za vsakega člana družine, ki je z doma ali tu kje v Sloveniji, ali kje na našem jugu, ali kje za mejami, ali pa kje na tujem. Zato naj bi ne bilo matere, ki ima otroka z doma, da bi mu tega pisma te dni ne poslala, ne brata, ne sestre, ne sorodnika, nikogar. Pismo se dobi po župniščih, v Ljubljani pa pri Družbi sv. Rafaela, Tyrševa cesta 31. Stane pa 1 din. Po pošti 1.25 din (v znamkah).

Velika izbira
šalivih predmetov v drogeriji
KANC, Ljubljana, Židovska ul. 1
Zahtevajte brezplačni ilustriran cenik. Na zalogi bengalični ogenj.

— Zveza katoliških kmečkih mladenc priredi v Smihelu pri Novem mestu duhovne vaje in tečaj KA, ki bo trajal od 26. do 29. decembra 1938. Celotna oskrbnina znaša 85 din. Tečaj in duhovne vaje so namenjene v prvi vrsti dekletom iz Do-lenjske, katere težko pridejo v Ljubljano. Vsee-deleženke naj pridejo v zavod č. 8. sester v Smi-helu dne 26. decembra do 6 zvečer. Prijavite se do 10. decembra 1938 na naslov: Zveza katoliških kmečkih mladenc, Ljubljana, Masarykova cesta, Dom dijakin.

Kino Kodeljevo tel. 41-64
Danes ob 1/2 3., 1/2 6. in 1/2 9. ter jutri ob 8. uri
Podmornica D 1
Kozak in slavček

— Nove dr. Jeršetove družinske šmarnice: Marija, mati sv. Družine in novodobna družina (po okrožnici sv. očeta o čistem zakonu) bodo izšle kmalu v začetku prihodnjega leta 1939.

Volite, volite! Lutz-peč, tovarna Ljubljana VII. Tel. 32-52

— Podružnica Slomškove družbe za ljublan-sko okolico vabi vse člane in članice ter somišlje-nike(ce) na svoj redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 4. decembra t. l. ob pol 10 v Roko-delskem domu v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Udeležba naj bo polnoštevilna. — Odbor.

MNOGO PRIHRANITE

če kupujete kvalitetno blago za zim-ske suknje, plašče in obleke pri trdkri
Drago Schwab LJUBLJANA
Izgotovljene zimske suknje, obleke itd. vedno v zalogi

Lastni izdelki! Moderni kroji!

— Duhovne vaje v Domu Device Mogočene bodo za žene in matere od 10. do 14. decembra, za dekleta od 26. do 30. decembra. Oskrbnina 100 din. Prijavite se na Predstojništvo Lichtenthur-novega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8.

— Kovinarji, pa tudi obratovodje mehaničnih delavnic najdajo odgovore na vsa prečta vpraša-nja sodobnega varjenja, kotanja, rezanja in segre-vanja kovin v strokovni knjižici Inž. Kneza: »Ace-tilen in kisik v kovinarstvu«. Knjižica, ki vsebuje skoro 300 strani velike osmerke, se dobi v vseh knjigarnah ali pri avtorju. Cena v elegantni ve-zavi z angleškim platnom znaša 130 din.

— Tudi Vaša bratov bomo rada razala, če boste uporabljali za britje CIMEAN brivsko kremlo! — Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni ki-elin in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost

— Kontroliran med z zaščitnim znakom »Medved« je zajamčeno pristen, brezhiben in zdravilen. Nudi Vam ga edino le Društvena čebe-larna, založba čebelarstvih potrebščin, medu in vos-ka, Ljubljana, Tyrševa 21.

Volite, volite! Lutz-peč, tovarna Ljubljana VII. Tel. 32-52

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 26. t. m. je objavl-jena »Uredba o zapisniku med kraljevino Jugo-slavijo in zvezno državo Svico o vzajemnem bla-govnem prometu in ureditvi plačil s trgovskim sporazumom in končnim zapisnikom« dalje »Uredba o dopolnilnem zapisniku k zapisniku med Jugoslavijo in Svico o vzajemnem blagovnem prometu«. »Odlomba o pobiranju taks za potrdila za-voda za pospeševanje zunanje trgovine« in »Pravil-nik o skladu za izvajanje regulacije v mestni ob-čini mariborski«.

— Korpulentnim in mišičastim, pri ka-terih se pojavljajo znaki raznih težav vsled nezadostnega izločevanja sokov, iz-borno pomaga večtedensko pitje naravne »Franz-Josefove« grenke vode. Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzor-stvom zdravnika — zdraviti za shujšanje. Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

— Nežno negovane roke ženske oddajajo po-seben čar! Porabljajte Kaloderma Gelée, posebno sredstvo za negovanje rok!

— Grški generalni konzulat, Zagreb, Miha-no-vičeva 14, pozivlja vse grške državljane na ozem-lju Dravske in Savske banovine, da mu radi svoje lastne koristi takoj izročijo osebnost ali pismeno vse podatke o sebi in o članih svoje družine.

— Naše bravce opozarjamo na današnji oglas tovarne čevlje »PEKO«.

— 666 nagrad. Velika nagradna tekma: volne in evilene obleke, kosi flanel in celirja, zlate ure in zlati prstani s pravimi diamanti itd. Nagradnih tekem se lahko tudi Vi udeležite, če pristopite k novoustanovljenemu društvu »Narod sebi«. Članari-na mesečna samo 1 din. Pišite za pojasnilo na Odbor »Narod sebi«, Ljubljana, Krekov trg 10-II.

— Samomor očeta, ki so ga zapodili sinovi. V vasi Straža, v občini Slatini pri Somboru, se je zaključila te dni žalostna moza, ki je nekoč bil bogat in je živel v izobilju, toda je moral na stare dni beračiti, ker so ga njegovi štirje sinovi zapo-dili od hiše. To je 60 letni Jovan Angelescu, ki je moral prositi ljudi usmiljenja, da ni na stara leta umrl od lakote. Povsem onemogel se je v eni prejš-njih noči privlekel v neko živinico, stajo, kjer je našel zarjavel nož ter si razparal trebuh. Hudo ra-njenega so ga prepeljali v domačo hišo, kjer pa je kmalu umrl.

— Prijave za izlet Putneze za tujski promet na Oplenac sprejemajo Putnikove biljetarne do 29. novembra t. l.

OTVORILI SMO

MOŠKI ODDELEK HOTEL SLON
DAMSKI ODDELEK SELENBURGOVA

VLEŠJAK

DAMSKA IN MOŠKA MODA
LJUBLJANA SELENBURGOVA IN HOTEL SLON

— Odkritje spominske plošče pisatelju Ko-zarecu. Eden najboljših hrvatskih pisateljev je bil Josip Kozarac, ki je v svojih delih opisoval uspehe zdravega dela. Nekatera njegova dela so preve-dena tudi v slovenščino. V Vinkovcih so Hrvatje vzdali v rojstno hišo tega znamenitega pisatelja spominsko ploščo, ki bi morala biti te dni odkrita. Ker pa je medtem umrl dr. Anton Trumbić, je bila slovesnost odkritja plošče preložena na dan 27. in 28. t. m. Pri tej slovesnosti bodo sodelo-vala hrvatska prosvetna društva, slavnostni go-vor pa bo imel zastopnik Matice hrvatske profesor Dujmović.

— Proti nepismenosti Hrvatov. Med Hrvat-je zelo veliko gibanje, da odstranijo nepismenost med svojim ljudstvom. Začeli so najprej v savski banovini, sedaj pa so svoje gibanje razširili tudi na Hercegovino in Bosno ter na Vojvodino, po-sebno pa še na južno Dalmacijo, zlasti na okraja Dubrovnik in Kotor, kjer je sedaj še 26% nepis-menih. Hrvati upajo, da bodo ta odstotek znižali v dveh letih na 10%, kar bi bilo za ta dva okraja prav častno.

Švicarska ura

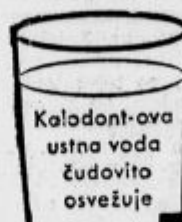
poznana po svoji točnosti, eleganci
in vsakomur zmogljivi ceni.

— V Karlovcu dobi Zdravstveni dom. V Kar-lovcu že več let deluje državna šolska poliklinika, katere prostori so se izkazali za mnogo premajh-

Rešite
svoje zobe!

Ukrenite rajši danes kot jutri, kar je potrebno, da preprečite nevarni zobni kamen: uporabljajte Sargov Kalodont! „Dvakrat na dan Sargov Kalodont!“ — to ohrani Vaše zobe zdrave. Pomislite: v Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont znanstveno priznani sulforicinoleat proti zobnemu kamnu.

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

ne. Higijenski zavod v Zagrebu je sklenil, da zgra-di nov Zdravstveni dom v Karlovcu in da izpo-lni polikliniko. Država bo prispevala za poli-kliniko 350.000 din, za Zdravstveni dom pa tudi 350.000 din. Ostalo bodo prispevali kraj, oblasti.

— Reke na Hrvaškem naraščajo. S Hrvatske-ga poročajo, da tam naglo naraščata Sava in Kolpa in da že leta sem niso zabeležili tako naglega naraščanja. Prizadeti so zlasti ribiči na obeh re-kah, ker jim je voda odnesla mnogo čolnov in je mnogo nastavljenih mrež ostalo pod vodo. Upajo pa, da bo naraščanje rek kmalu prenehalo.

slepi vojni invalid g. Sošter. Sledil bo nastop sle-pih šolarčkov. Mozartov »Allegro moderato« bo iz-vajal godalni kvartet slepih gojencev pod vodstvom konservatorista g. Sonca. Jobstovo »Molite« bo zapel ženski zbor. Narodno »Res lučno je tam na deželi« bo zapel moški zbor, Prelovčev »Sijaj sonce« pa mešani zbor. Venček narodnih pesmi, ki jih je za citre priredila gojenka Merzelova, bodo izvajale slepe gojenke. »Car sirene« od Waldeuf-la bo izvajal orkester slepih gojencev pod vodstvom konservatorista g. Sonca. — Radijski prenos bo od pol 6. do pol 7. zvečer.

Andrej Kregar — 60 letnik

Minuli teden je obhajal šestdesetletni-co rojstva Andrej Kregar, splošno znani in priljubljeni posestnik in mizarjski mojster iz St. Vida nad Lju-bljano. — Z vzorno marljivostjo in teme-ljitim strokovnim znan-jem je ustanovil in razvil svoje mizarstvo podjetje do redke stopnje dovršenosti ter po pravici postal vzor podjetnosti in delav-nosti vsem tovarišem in številnemu mizar-skemu naraščanju. Njemu gre v veliki meri zasloga, da je šentvidsko mizarstvo napravilo tako ogromen korak od preprostega iz-delovanja do stilno in umetniško brezhibnih iz-delkov. Svoje znanje je nesebično dajal drugemu, svoje interese nesebično družil z interesi skup-nosti.

Toda ne le kot obrtnik, tudi kot mnogoletni podžupan in občinski odbornik je uspešno posegal v življenje svojega bližnjega ter deloval v njegovo korist. Vedno je šel z zahtevami časa, opremil je svojo delavnico z najmodernejšimi stroji, posebno pa je dokazal svojo dalekovidnost in podjetnost, so se je kot prvi udeležil ljubljanskega velesejma in s tem ponesel sloves svoje trdnice daleč po domovini.

Tudi mi se pridružujemo številnim čestitkam jubilarčkov z željo, da bi še mnogo let delal in prednjačil na polju dovršene obrti.

VAŽNO!
DARILA ZA MIKLAVŽA

V VELIKI IZBIRI IN NIZKI CENI VAM NUDI
TRGOVINA Z ZLATNINO IN URAMI
O. KIFFMANN, LJUBLJANA, MESTNI TRG 8

Drevi v radiu akademija
slepe mladine v Kočevju

V proslavo 20 letnice ustanovitve prvega slo-venskega zavoda za slepe priredi danes zvečer sle-pa mladina, ki je v svoji nesreči našla varno zatočišče v zavodu za slepe v Kočevju, zanimivo akademijo. Uvodne besede bo govoril g. Skvarča, katehet v zavodu za slepe otroke. Helene Keller-jeve »Oče naš« bo deklamiral eden izmed slepih gojencev. Pavličev »Češčena bodi, o kraljica« bo zapel mešani zbor slepe mladine. Spomine ob 20-letnici zavoda za slepe bosta obujala gđ. Franja Vrhunčeva, prva slovenska učiteljica za slepe, in

Oče sedmih otrok ubit

Obžalovanja vreden dogodek je te dni raz-buril prebivalstvo vseh vasi okrog Bakovev v mursko-soboškem okraju. Zaradi nepremišljene šale je sosed s kolom pobil svojega sosedu, očeta sedmih nepreskrbljenih otrok. Anton Buzeti, mali posestnik in oče 7 otrok, je pil z nekaterimi to-variši v gostilni v Bakoveh. Okrog mize so sedeli samo delavci, ki so zaposleni pri gradnji novega občinskega mosta. V gostilno je prišel tudi po-sestnik Leopold Trtnjak iz Bakovev, ki se je usedel k drugi mizi, popil, kar je naročil, nato pa odšel. Kmalu za njim je odšel domov tudi Anton Buzeti.

Nočno čuvaji so na svoji poti čez vas našli v bližini Buzetijeve hiše gospodarja. Ležal je ob ograji in se ni ganil. Najprej so mislili, da mu je slabo, ko so ga pa bliže pogledali, so videli, da ima okrvavljeno in razbito glavo. Takoj so poslali v Mursko Sobotu po orožnike in poklicali ženo ubitega Buzetija.

Orožniki so aretirali posestnika Leopolda Trtnjaka, ki je priznal, da je izvel iz ograje kol in z njim trikrat udaril sosedu po glavi, iz jeze, ker je o njegovi hiši izrekel žaljivo šalo. Aretirani posestnik se izgovarja, da ni imel na-mena sosedu ubiti, obdukcija pa je ugotovila, da so bili udarci smrtonosni. Buzeti je imel razbito lobanjo in je najbrž koj pod udarci izdihnil.

Zalostna smrt posestnika Antona Buzetija je vzbudila v vsej okolici splošno sočutje s hudo pri-zadeto družino. Pokojnik je bil znan kot dober gospodar in skrben oče sedmero nedoraslih otrok, ki so zdaj ostali brez ljubečega očeta in skrbnega hranitelja.

Lil Dagover in Paul Hartmann v volikli drami človeškega srca in usode

Večerna elegija

KINO MATICA 21-24

Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

Kino Sloga

Danes ob

Ešnapurski tiger

15., 17., 19.

15., 17., 19.

Telefon 27-30 in 21. uri I. del filma »Indijski nagrobni spomenik« po romanu Teje v. Harbon.

Ob 10.30 isti

snored po zali-

zanji cenah

Film za odrasle, za mladino, za najmlajše občinstvo! Vsi bodo z ogromnim zanimanjem občudovali monumentalno filmsko delo Hollywooda zadnjega desetletja! Predstava danes ob 15., 17., 19. in 21. uri. — Danes don. ob 10.30 uri isti film po znanih cenah. — Hitite, jutri (v ponedeljek) odpadeta zaradi koncerta obe va-čeral predstavi — zato si ogledite film še danes!

Pustolovščine Marka Pola

Gary Cooper in lepa Norvežanka Sigrid Gur

Kino Union tel. 22-21

MLADI SLOVENEČ

Slovenska mladina v Srbiji

Bodi zdrava, domovina,
mili moj slovenski kraj...

Družine slovenskih izseljencev niso razkropljene samo po raznih deželah tujine, ampak jih mnogo živi tudi v južnih krajih naše države, t. j. v Srbiji. Blizu so svoji ožji domovini Sloveniji, a nikarte misliti, otroci, da jim je življenje zato z rožicami posilano. Prav tako, nekateri še težje, se morajo v potu svojega obraza in s pekočimi žulji svojih rok truditi za ta preljubi kruhek.

V Srbiji so slovenski fantje in očetje večinoma zaposleni po mestih, kjer so po vojni zgradili precej novih tovarn, tako n. pr. v Požarevcu in v Paračinu. V Paračinu stoji na enem koncu mesta velika tovarna, v kateri izdelujejo blago, na drugem koncu mesta pa steklarna. Razen teh dveh je v mestu še manjša tovarna, v kateri izdelujejo — sladkorčke. Pa nikarte misliti, otroci, da je delo v tej tovarni zaradi sladkorčkov kaj lepše in lažje! Delavci in delavke se za sladkorčke niti ne zmenijo. Izdelujejo jih z rokami — vse njihove misli in želje pa se vrte okoli kruha... Predstavljajte si, da bi morali mesec dni živeti ob samih sladkorčkih. Ali se vam ne bi ta sladka jededa nazadnje tako uprla, da je niti pogledati ne bi hoteli več? Kruh se še nikoli nikomur ni uprl.

V Paračinu si največ Slovencev služi vsakdanji kruh v steklarni. Sredi letošnjega poletja je bilo v njej zaposlenih 220 Slovencev. Točnega števila Slovencev v tamkajšnjih krajih do zdaj niso mogli dognati. Pač pa so katoličani — domačini so, kot veste, pravoslavne vere — v Paračinu nasteli okoli 600, v Kruševcu čez 600, v Čupriji 150, v Popovcu 12 družin, v Varvarinu pa 4 družine.

Slovenski steklarji v Paračinu imajo kar tri svoja društva. Steklarji, ki so pripomali sem iz Zagorja in Hrastnika, so si ustanovili društvo, ki nosi ime največjega slovenskega pisatelja Cankarja, slovenski fantje so si ustanovili »Prosvetno društvo«, godbeniki pa svoje »Glasbeno društvo«.

Slovenska mladina v Paračinu se z veliko ljubeznijo oklepa »Prosvetnega društva«, ki ima tudi lepo urejeno knjižnico. Otroci slovenskih družin radi segajo po zanimivih knjigah, le škoda, da jih nimajo še več na razpolago. Dostikrat je slovenska knjiga edina vez, ki jo imajo s svojo ožjo domovino Slovenijo. Na vsa moč hvala bi nam bili ti otroci, če bi knjižnici Prosvetnega društva v Paračinu za Miklavža poslali kakšno knjigo, ki vam leži zaprta na polici. Kdor koli izmed vas, prijatelji mladi v domovini, to ali svojo knjigo lahko pogreša, naj jo pošlje tja! Večnega veselja slovenskim otrokom v Srbiji pač ne bi mogli pripraviti za Miklavžev dan!

Z veliko vnamo se slovenska mladina v Paračinu zbira tudi okoli svojega tamburaškega in pevskega zbora. Igrajo in pojo, da je veselje! Najbolj živahno je življenje v Prosvetnem društvu pozimi, ko so kratki dnevi in dolgi večeri. Zadnje dno so skoraj vsako nedeljo priredili zanimivo predavanje s skopičnimi slikami. Mladina je od tega imela dvojno korist: videla in slišala je marsikaj poučnega, obenem pa je z vstopnino in prostovoljnimi prispevki kupila lepo zastavo za tamkajšnji Marijin vrt. Ta zastava je otrokom, ki se zbirajo v Marijinem vrtu, v nemajhen ponos.

Nekaj otrok slovenskih družin je v letošnjem poletju prišlo v Slovenijo. Tako lepih počitnic že dolgo niso imeli. Deklice so šole počitnice preživele v Škofji Loki, dekci pa so se zabavali po svojo na Rakovniku pri Ljubljani. Nekateri izmed teh otrok so prvič videli domovino svojih staršev. Lepota domačega kraja jih je tako prevzela, da je ne bodo zlepa pozabili. Njihova največja želja je, da bi prihodnje leto spet lahko poromali med nas. Da bi se jim goreča želja izpolnila, jim od srca želimo vsi, najbolj pa jaz — Kotičkov striček.

Kakšno čudovito moč ima v sebi ena sama beseda: DOMOVINA! Kdor odnese košček njene lepote s seboj v tujino, je ne pozabi nikdar.

Vsi ljudje imajo enako pravico do življenja pod božjim soncem. Vendar pa mora človek pred vsem imeti na jeziku materino govorico in v srcu svojo domovino. Nič ni na svetu naravnostjšega, kakor je to. (M. K.)

Kako živijo in se učijo slepi otroci v Kočevju

Kotičkov striček je od svojih mladih prijateljev, ki jim je za zmerom ugašilo sonce na nebu, prejel tole prisrčno in zanimivo pismo:

Ljubi Kotičkov striček!

Mnogo je cest in potov, ki vodijo človeka, kamor si požeži... Mi smo v mislih odromali na pot, ki vodi prav do Tebe, ljubi striček. Dovoli, da s bo spet malo pokramljamo, pol za šalo pol zares.

Lepa brata Drašek in Jožek iz Prlekije žalosti ne poznata. Veselo se sprehajata po vrtu...

Upamo, da boš v teh samotnih jesenskih dneh v veseljem prebral naše vrstice. Oprost, če upamo preveč. Saj nam je prijetno celo enolično brenčanje muhe, da le ni te puste, puste vsakdanjosti.

Gorje, kdor nima doma...

Tujec

Gorje, kdor nima doma,
kdor ni nikjer sam svoj gospod;
naj križem svet preroma —
je tujec vendarle povsod.

(Simon Jenko.)

Dom

Bodi pozdravljen, dom moj, srčno,
zopet te vidi moje oko;
ves kakor nekdanj še se mi zdiš,
ko izmed drevja ljubko bleščiš.

Z rosnim očesom moram odtod,
v tuje spet kraje žene me pot;
zdrav mi ostani, mili moj dom!
Morda te vidiš nič več ne bom.

(Anton Aškerc.)

Domotožje

Slovenska zemlja, v tvojo sredo blago,
na hribe tvoje srce mi želi,
kjer pustil družbo sem tovaršev drago,
kjer v zemlji pokopan moj rod leži.

Tam cvetje zlate je mladosti moje;
tam prvič mi gorelo je srce;
tam veselil sem se vrh zemlje svoje,
v domača tla so kapale solze.

(Fran Levstik)

Minilo je že nekaj let,
kar šel sem s holma v beli svet;
a vtisnil se mi je v spomin
do črne jame globočin.

(Fran Levstik)

Izseljenska nedelja

Ko takole mirno in zadovoljno živite pod streho domače hiše in leži slovenska zemlja kot pisana preproga razprostrta pred vami — ali kaj pomislite, prijatelji mladi, kako je pri srcu tištim, ki jih je grenka skrb za vsakdanji kruh poglala v širni svet? Tuji obrazi romajo mimo njih, tuja govornica jim doni na uho, tuje pesmi v dušo pojo. Na vse štiri strani sveta so se razkropili, povsod so že posejani njihovi grobovi: V Ameriki, v Kanadi, v Franciji, v Belgiji, v Holandiji, v Nemčiji, v Avstriji, v Egiptu, v Palestini, na Kitajskem, Japonskem in celo v daljni Avstraliji. S krvavečim srcem odhajajo v svet, vsako leto se jih nekaj utrja iz naše srede, tujina se bogati z njihovimi žulji, z njihovim znojem — mi pa kakor ohromeli stojimo ob strani in gledamo, kako nam košček za košček trgajo od srca.

En milijon tri sto tisoč Slovencev je že onstran meja naše domovine!

Da se nam ne bi do kraja izgubili in zatopili v pozabo, posvetimo vsako leto prvo adventno nedeljo njim. Ta nedelja je naš najsvetejši narodni praznik. Vse naše misli in želje morajo ta dan romati širno svetlo, morajo kot mogočen kres žareti proti nebu, da njegovo toploto občutijo vsi, ki stojijo ob mrzlem ognjišču tujine.

Letos ne bo samo prva adventna nedelja posvečena našim izseljencem, — ves teden smo jim posvetili, kar obhajamo letos tudi 100-letnico, odkar so naši ljudje v večjih trumah začeli romati v tujino.

Naj ne bo te dni nikogar med vami, prijatelji mladi, ki ne bi vsaj majhne žrtve položil izseljenskemu vprašanju na oltar!

Bratom in sestram v tujini!

Mi se vas vsako leto spominjamo na izseljensko nedeljo. Spominjajte se nas tudi vi, spominjajte se svoje domovine!

Naj vam otožni jesenski vetrovi ponesejo tople pozdrave z zemlje slovenske in obudijo v vašem srcu sladke spomine nanjo. Pozdravlja vas sivi in ponosni Triglav, pozdravlja vas zelene planine in šumeči gozdovi, pozdravlja vas zvonček z Blejskega otoka in vam mehko naroča in kliče kot mati svojemu sinu: »Ne pozabi me in vrni se!«

Tujina vam je dala kruha — a blagoslovila naj vam ga ljubezen domovine!

Ne pozabite:

Tam, kjer beli so snežniki,
holmi mali in veliki,
kjer izvira bistra Sava,
teče Soča, Krka, Drava,
tam je dedov zemlja krasna...

Nazadnje pa sprejmite priščne pozdrave še od svojega mladega slovenskega rojaka — Franca Marklja, učenca višje ljudske šole v Boh. Bistrici.

Slovenske deklice v telovadnih krojih v Aumetzu si urijo telo po znanem izreku: Lepa duša v zdravem telesu

Kakor se sončna roža obrača za soncem, tako se spomini vračajo tja, kjer toplo diha domača gorda, kjer žubori domači studenci, kjer žumijo gozdovi svojo neskončno pesem iz roda v rod.

(M. K.)

Rudar

Od zore pa do mraka
se trudi oče moj,
v podzemskih rovih koplje,
krav njegov je znoj.

On hoče, da obleko
in čevlje jaz dobim,
da hodim vsak dan v šolo
in pridno se učim.

Nekoč pa bom ponosno
pogledal mu v obraz:
»Zdaj ti počivaj, oče,
za te bom delal jaz!«

Alojzij Burja, Rakovnik, Ljubljana.

Kotičkov striček, vetanil!

»Ne morem,« je položil Kotičkov striček in se dotaknil s kazalcem oči. »Nič ne vidim. Strašno, strašno, kaj sem moral na stara leta doživeti!«

Imenitni gospod, ki ščiplje vozne letke, pa ni imel nobenega sočutja s stričkovno nesrečo. Na vsa usta se je zagrohotal:

»Ho, ho, seveda nič ne vidiš, ko imaš pa zaprte oči! Odpri jih, pa bo!«

Kotičkov striček je onemel. »Lej no, saj res,« je zabundral v svojo brado, »oč, sem pozabil odpri! O Marija, kako sem pozabljal!«

In je odprl oči in je svet spet v vsej lepoti zazarel pred njim: sonce je sijalo, pisane barve so se prelivalo po kočevskih gričih in gozdovih, pti-

Slepa deklica Mara iz Bleda hodi — previdno tipajoč z rokami predse...

čki so peli, potoki žuboreli. Še nikoli se mu ni zdel svet tako čudovito jasen in svetel...

Tako je Kotičkov striček sam v sebi doživel vso žalost, ki je dana človeku, ko se potopi v črno temo, in vse veselje, ki v njem zaživi, ko se mu v očeh spet utrne božja luč.

Čudno zamišljen in tih je korakal k cilju svoje poti. Pri srcu mu je bilo, da bi se ajejal in jokal obenem. Smejal svoji veliki pozabljenosti in jokal nad žalostno usodo tistih, ki se z rokami tipljejo skozi življenje. (Dalje prib. nedelje.)

k nam v Kočevje, okusil poleg vsega, kar smo Ti že zgoraj našli, še — kolino. Mm!

V veseljem upanju, da boš prav kmalu med nami, Te prisrčno pozdravljamo — Tvoji slepi prijateljički.

2 vlakom v Kočevje...

Kotičkov striček se je v zadregi počehljaj za ušesi in zabundral: »Noben izgovor mi nič ne pomaga! Kar takole jih ne smem pustiti na cedilu, če obhajajo tako redek in pomemben dan! Kar na pot!«

In je stlačil v torbo najrazličnejše reči, ki jih človek potrebuje, kadar se odloči za takšen obisk (vsa tako si je Kotičkov striček mislil): žepno svetilko, pipo s tobakom in vžigalicami, tri ducate ošpičenih evinčnikov, 100 pol papirja, Milčinskega zabavne zgodbe o Butalcih, povečevalno steklo in še to in ono, kar je mislil s pridom uporabiti.

»Kratkočasne« vožnje iz Ljubljane v Kočevje vam ne bom opisoval. Le toliko vam povem, da se je ta vožnja vlekla kot pravljica o jari kači in steklem polžu in da je Kotičkov striček spotoma nekajkrat zakinkal in zadremal. Lepo vsekakor to ni bilo od njega, kajti je tako zamudil priliko, da bi si do dobra ogledal prelepo kočevsko deželo, ki še čaka svojega pesnika, da jo v nesmrtnih verzih povzdigne do neba...

»Kočevjejece!« Zategel glas imenitnega gospoda, ki ščiplje vozne letke, je Kotičkovemu stričku udaril na uho. Planil je pokonci in se zgrozil: vse je bilo črno okoli njega, niti en žarek svetlobe ni našel poti skozi črno, neprodno temo... Obšel ga je smrten strah. V divjem obupu je začel kriliti z rokami, iz grla pa se mu je izvil krik, podoben toččenemu otroškemu joku:

»Slep sem! Tudi jaz sem slep!«

Ves potrt se je sešel in si zakril obraz z dlano. Šele v tem trenutku je do kraja občutil, kako hudo je, kako grenko je, če človek izgubi najdragocenejšo, kar ima: vid. Globoko pomilo- vanje do slepih revežev ga je obšlo.

Sam Bog ve, kako dolgo bi Kotičkov striček tako žalostno v vlakcu čepel in jokal nad svojo nesrečo, da ni tedaj stopil predenj imenitni gospod, ki ščiplje vozne letke, in mu slovesno rekel:

DRUŽINA

Srce, iztrgano iz rasti

Ko odpremo vrata doma, iščejo naše oči, išče naše srce: srce doma — išče mater.

Kje je mati, vprašamo v kuhinji; kje je mati, vprašamo v sobi; kje je mati, vprašamo na vrtu. Če je ni, je praznina in srce, oko iščeta po kuhinji, sobi, vrtu duha naše matere v pohištvi, v posodah, po rožah, povsod: »To so delale in urejevale roke naše matere.« To delo, v katerem je gibanje duha in srca matere, je nega in ljubezen, ki ustvarja naše iskanje doma. Je to vez, ki prepleta naša srca v eno skupno srce: srce doma, ki se vkorenini ondi tako življenjsko, da srca sokove vsega življenja resnično iz drevesa družine, ki je zemlja, ki donaša rast naših rodov.

Gorje pa, če se ta zraščena srca trgajo in jih vetrovi zanesejo na tuje zemlje in si morajo iskati ondi svojih domov!

Kaj ni, kakor da je vse iskanje po domu v tuji brezuspešno? Čeprav si sezidaš v Ameriki, Franciji, hiso, ki je prav tako kakor doma, pa iščeš po tej bliži nečesa, kar ti manjka, da bi bil doma. Saj si v tujini celo bogat in si bil doma reven, pa vendar ne najde srce pokoja, in išče in

zakliče: »Vsa prgišča zemlje iz rojstne vasi, od koče, kjer sem doma!« Tudi to prgišče zemlje si prineseš v tujino; še drevesce si prineseš in ga zasadiš na svojo — pa si le v tujini. Zato se tudi srce ob tem ne umiri. Ne umiri se ob avtomobilu, ne ob dobri jedi, ne v najboljši negi. Oči se zaslanjajo nazaj na tiste pašnike, polja, travnike ob bajti, kjer je živel rod in drže srčne vezi doma preko morja, preko bogastev nazaj — do srca. Zakaj, srce je ostalo in ostanje doma.

To je izseljenska bolečina; srce doma, zemlje, rodu. To srce, iztrgano iz rasti doma, kliče nazaj v svoj dom, kakor kliče in išče mater. Naša mati zemlja, naša domovina pa kliče prav z isto bolečino svojim izseljencem: »Otrok moj, vrni se, bojim se, da se ne izgubiš!«

Da bi bila bolečina obeh tako srčna, tako polna, da bi pritegnila v skupnost doma, še posebej našega slovenskega doma, vse in bi prižela, kar je našega, na svoje slovensko materinsko srce in ne bi izpustila od sebe niti kamenčka s ceste, kaj šele našega slovenskega človeka! (S. Š.)

Domovina plaka

za oblakom, ki odjadra
čez obzorje;
za studenčkom, ki vtopi se
v sinje morje.

Ker skalé studenčku vode
se srebrne;
ker obleček voč nazaj se
ne povrne.

Takrat pa dolini naši
je najbujne,
ko otrok jo njen v tujini
objokuje.

Ker prerевна je, da bi ga
preživela;
ter preskromna, da bi váse
ga sprejela.

A od daleč ga pozdravlja
in ga čaka
kakor mati — za izgubljenim
sinom plaka.

(Marija Brenčič)

Deset zapovedi za moža

Ameriška filmska igralka, nenavadno pametna in preprosta žena, Myrna Loy, je poslala v ameriški svet deset zapovedi za ženo, ki si more po njih urediti znošno življenje s svojim možem. Na te zapovedi pa se je oglasilo deset zapovedi za moža, seveda za takšnega, ki ima svojo ženo rad in ki je ne bi hotel po nepotrebnem žaliti. Mogoče so tudi te zapovedi primerne, da mož razmisli o njih:

1. Če je le mogoče, skušaj z dobroto dognati, kar si želiš od svoje žene. Sleherna pristna žena se bo prej odzvala dobroti kot tako zvanemu tiranskemu tonu.

2. Nikar ne reci zmeraj že kar nalašč, da je pri drugih ženah vse lepše, kot je pri tvoji. S tem oblačiš svoj lastni okus, ki si si tako ženo izbral za družico.

3. Čeprav ni tvoja žena ravno duševna veličina, pa se potolaži z drugimi njenimi vrlinami, saj jih brez dvoma tudi kaj ima, sicer bi se ne bil oženil z njo. Če se ti pa dozdeva da je preveč brihtna, pa skušaj neopazno izvesti iz nje tisto, kar je samo ženskega, da s tem pozabi na svojo brihtnost.

4. Če si ljubosumen, pa tudi sebe malo prekušaj, ali izhaja tvoja ljubosumnost iz resnične notranje žalosti ali pa iz užaljene ničumnosti. Če je poslednje bolj na površju, tedaj ne boš s »scenami« ničesar dosegel, zakaj, splošno ženske jako hitro občutijo, ali so čustva pristna ali ne, in se tudi tozadevno vedejo.

5. Nikar zmeraj ne zatruj, da je ženska nelogična, možki pa nasprotno. S tem ne boš navzlic svoji logiki dosegel drugega kot to, da bo žena izvajala konsekvence, ki ti ne bodo prav nič všeč.

6. Lepo se vedi s svojo ženo, kakršen si bil v začetku z njo. Tudi dandanašnja ženska je navzlic toliko poudarjenemu tovarištvu jako dovezeta za zunanje oblike, in dobra beseda, ljubezniva kretnja o pravem času ti privede nje-nega notranjega človeka v naročje.

7. Glede na znanec in sorodnike svoje žene bodi toliko velikodušen, kolikor tudi ti zahtevaš tozadevne velikodušnosti od nje. Saj more obstojati notranja svoboda kaknega razmerja od človeka do človeka samo na obojestranskem zaupanju in dopuščanju.

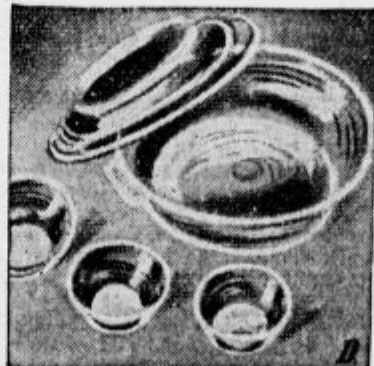
8. Ne podcenjuj dela, ki ga opravlja žena na svojem področju, saj tudi ti zahtevaš, da žena upošteva in ceni tvoje delo.

9. Če tvoja žena ni rojena kuharica-umetnica, potrpi z njo. Dobrohotnost do tebe jo bo več naučila, kot bi to zmogla najboljše kuharska knjiga.

10. Pripravi svoji ženi zdaj in zdaj kako nepričakovano veselje — ljubezen in vsakdanjost sta potrebni osvežila —, pa boš tudi sam dosegel pri tem svoje radosti.

Kako prav za prav pletemo

Če hočeš, da bo pletenina lepa, ne smeš pletti ne preveč gosto in ne preveč narahlo. Če je delo premehko, tedaj visi pletenina ko krpa na človeku in se brž obrabi. A čim so pentlje tako trde, da jih komaj premikaš po pletilki, je pletenina trda in robata, saj je pletivo na ta način ob svojo praznoto. Zatorej se malokomu posreči, da zna pravilno pletti in najboljše je, da delo hitro izvršiš, da ni vmes dolgih presledkov in je zato bolj enakovredno in prožno.

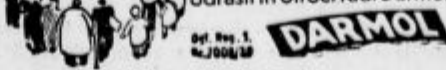

Posode iz stekla

Za kosila in večerje imamo zdaj posode iz stekla, ki prenesejo vrelo vodo in so bolj trpežne kot porcelanaste. Daš jih tudi lahko v peč ali na plinski plamen ali na električni podkladek.

Dober okus

Je posebna prednost odvajalnega sredstva Darmol. Vrh tega deluje mlo in brez bolečin. Zato uživa odrasli in otroci radi Darmol

Prijeten kotichek

Je tale miza s stoli. Stoli so prevlečeni z modrim blagom, v katerem so bele zvezde. Miza ima miznico za pribor in podkladke za krožnike, ki so iste barve kot prevleka na stolihi.

Novo posodje

Ki ni porcelanasto, ampak je iz boljše lončevine, je bolj moderno. Na sliki je posodje s pisanimi, bolgarskimi vzorci.

Gospodinja ima besedo

Meso peči je treba znati, saj je potrebno, da se vsako meso peče na drugačen način.

Klobase vseh vrst pečš

Nobenih klobas ne smeš prej prebosti, preden se ne začne peči, ker bi se tako brez dvoma razpočile. Pač pa jih daj v posodo z vročo vodo, ki pa ne sme biti vrele vode. Tu jih pusti 4 minute, nakar jih obriši in daj v kozico. Mast bodi samo topla, ne pa razbeljena. Klobase pečš počasi; čez 20—30 minut pa so spečene.

Biftek s praženo čebulo

Najprej opraviš narezano čebulo, in sicer jo opraviš v suhi kozici in ne več, ko da je svetlorumena. Nato polagaš mesene rezine drugo za drugo posamezno v razbeljeno, suho kozico in jih obrneš. S tem se zapro luknjice v mesu, tako da ostane ves sok v mesu. Potem po-

liješ kozico z vrelo vodo, jo obrišaš s papirjem do suhega, nakar daš vanjo mast in meso, sol in poper. Meso pečš na vsaki strani 2 minuti dolgo. Potem ga vzameš spet iz kozice, ga daš na krožnik in pustiš 10 minut etati na sopari, da je meso mehko kot premo maslo. Medtem še bolj opraviš čebulo, k mesnemu soku daš še malo presnega masla in daš vse gorko na mizo.

Praženje kruha

Kruh pražiš samo v tankih rezinah; kruh bodi bel in najmanj en dan star. Skorjo odstraniš. Mast ali presno maslo močno razbeliš v kozici in položiš kos kruha vanjo, ki bodi v eni minuti zarumenel. Vsi kosci morajo biti na obeh straneh lepo rumeno oprazeni (Presno maslo je takrat dovolj razbeljeno za praženje kruha, ko začne žuboreti in sikati.)

Praženje rib

Ribo moraš najprej z mrzlo vodo omiti in jo s prtičem osušiti, ker mokre ribe ni moči pravilno speči. Osušeno ribo povaljaš v moki, soli in popru, jo primeš za rep, dvigneš in otepeš odvisno moko z nje. Nato jo koj položiš v ponev z razbeljenim presnim maslom in jo pečš, če ni preveč velika, na vsaki strani po 7 minut. Nato položiš ribo na raskav papir in jo porineš v pečico, ki pa ne sme biti preveč gorka. (Če je riba večje vrste, naj se peče delj časa.) Potem pride na vrsto omaka. V ponvi, kjer se je riba pekla, raztopi kos presnega masla, da zavre, nato odstavi ponev, dodaj ssekljanega peteršilja in limonov sok, polij to omako po ribi in daj na mizo.

Prijeten kotichek

Je tale miza s stoli. Stoli so prevlečeni z modrim blagom, v katerem so bele zvezde. Miza ima miznico za pribor in podkladke za krožnike, ki so iste barve kot prevleka na stolihi.

Novo posodje

Ki ni porcelanasto, ampak je iz boljše lončevine, je bolj moderno. Na sliki je posodje s pisanimi, bolgarskimi vzorci.

Mati, najlepša beseda vsakega jezika

»Dragi moj otrok! Prejela sem tvoje pismo in sem od srca vesela, da ti je spet boljše. Kar naprej mislim nate... Tako se začneja pismo, ki ga piše kaka mati, vsa utrujena po dolgem delu dneva, vsa sklonjena nad belim papirjem, svoji hčeri ali svojemu sinu. — Tako se začneja vsak dan na tisoče in tisoče pisem in misli od prav toliko mater po vsem svetu na njih otroke, ki je njih bolezen — njihova bolezen, ki so skrbi in brige otrok hkrati skrbi in brige mater. In vsi ti otroci, veliki in odrasli ljudje, ki imajo nemara že sami svoje otroke, držijo drug dan popisan list v rokah in pravijo s čudovito oddaljenim in pridržanim glasom: »Mati so pisali...«

»Dragi moj otrok! in: »Kar naprej mislim nate!« — ničesar ni, kar bi moglo bolj iskreno izražati neizmerno ljubezen večno pripravljene pomoči, kot ta dva kratka stavka. Katera mati ju že ni nešteto krat izgovorila, mislila in v globini duše podzvestno občutila? Kateremu izmed nas niso dale te besede v težki, moreči uri okrepčila ob misli, da biva na svetu človek, ki je zmeraj zanj na svetu, ki zmeraj misli nanj in ki je pripravljen, da žrtvuje zanj poslednjo, kar ima? Kdo izmed nas bi ne bil že kdaj občutil, da je navzlic lepim, lepo donečim in zvočnim besedam v našem jeziku, vendarle najlepša beseda — mati.

Novo živahne barve

Počemu bi se oblačili zmeraj v obleke, ki so iz blaga mrtvih barv? Tale športna obleka sestoji iz zelene vrhnje jope, zelenega klobuka z rdečim trakom; čevlji so rjavi, rokavice rdečkaste, rutica okrog vratu je gorčično rumena z rdečimi picicami.

Švicarski narastek

Tri žemlje razrežeš na listke in jih opraviš na razbeljenem presnem maslu. Nato razvrklaš četrt litra kisle smetane in 4 jajca, dodaš ssekljanega peteršilja in ščepec soli. Žemlje položiš v namazano ponev, doliješ smetano z jajci in daš s špinačo ali solato na mizo.

Indijski narastek

Mešaj 7 dg sladkorja in 3 do 4 rumenjake, da se peni. Dodaj majhno tablico nestrane čokolade, 7 dg drobtin, nekaj žbic in eneg 3 ali 4 beljakov in peci narastek pol ure v pečici v posodi, ki je namazana s presnim maslom in potresena z drobtinami. Potem polij narastek z osminko litra rdečega vina, v katerega daj sladkorja, cimeta in citronovo lupino.

Smešnica

Neka mlada vdova je naročila kiparju, naj naredi spomenik za na grob njenega nedavno umrlega moža z napisom: »Moja žalost je tako velika, da je ne morem prenašati.« — A preden je bil spomenik narejen, se je vdova v drugo poročila. Kipar jo je vprašal, ali bo ostal napis isti? »Isti,« je rekla vdova, »samo med besedi »morem« in »prenašati« vstavite besedico »sama.«

»Stric, daj, umij si svoj značaj.«
»Zakaj pa?«
»Ker očka zmeraj pravi, da imaš umazan značaj.«

Krzneni paletoji
Lisičji ovratniki
v naravni in beljeni barvi

Za Miklavža!

Beli otroški kožuški
mufi in ovratniki
v bogati izbiri pri

R. Rot, Ljubljana, Mestni trg 5

Posebna izložba tudi v
pasazi nebotičnika.

Duh Kitajske zoper silo Japonske

Na univerze dežujejo bombe — Kitajske visoke šole v vojni —
Pohod dijakov — Predavalnice v kmečkih hišah

Delo v laboratoriju, ko padajo bombe iz zraka

Nikoli ne bom tega pozabil. Od opoldne smo doživeli šest bombnih napadov japonskih letalcev. Poslopja tehniške visoke šole v Čangši so bila že deloma v razvalinah, a v edinem, že ohranjenem delu poslopja, je neki kitajski dijak dalje proučeval svoj aparat. Več mesecev se je ubijal z njim, da bi dosegel rezultate o hitrosti vzoka v posebnih, tenkih plinskih plasteh. Zdaj, ko je bil ta aparat po neskončnih poskusih vpravljen ta dan izgovorjen, pa je pretila nevarnost iz zraka, da uniči sadove potpečljivega dela mnogih dni in prav toliko prečutih noči. Mladi Kitajec se je sklanjal nad steklenimi cevmi, držal je z mirno roko svinčnik in si je zapisoval številke. Če so se strele šipe, ker je nekje v bližini padla spet smrtonosna bomba iz zraka, je le za hip ves začuden pogledal kvišku in se iznova pogledal v svoje račune. Ko so se slednjič bombniki pojavili kar tik nad poslopjem in smo se morali vsi vreči na tla, ni hotel dijak ničesar videti, njemu je bilo samo njegovih računov mar. Dokler ni prifrčala bomba. Več minut smo bili vsi omočeni sredi oblaka dima in apna, zaviti smo bili v strahotni zvok brumenja, da se je zdela, da nam bo s tem grmenjem za več let izginil spomin na sleherni drugačni zvok, kako da šumlja veter, kako žubori potok. Potem pa, ko smo spet mogli odpreti oči, je bilo prvo, kar smo videli, tisti dijak. Pravkar je bil zlezal kvišku, z rokami je grebel med ruševinami, da bi našel številke, tiste številke, ki si jih je s takim silnim trudom pridobil.

Za novimi bivališči duha

Tisti dijak in z njim mnogo stotin drugih dijakov, ki so bili nekoč slušatelji univerze v Pekingu, Cingtau in Nankingu in ki so jim bombe porušile tudi zatočišče v Čangši, so ostali zvesti študiju in svojim dolžnostim. Odločili so se, da prenesejo svoje učilišče v Jinan. Toda iz Čangše do Jinana ni bilo več železniške zveze in tako se je odpravilo nekaj tisočev dijakov na dolgo, dolgo pot, v oni roki knjigo, v drugi puško, da si poiščejo novega bivališča za svojega duha. Ta zgled velja za vse kitajske univerze. Mnogo jih je podrtih, druge so postale vojašnice. — Prej je bil Peking mesto dijakov. Tu je bila duša izobrazbe, od tod so romali kitajski razumniki v vse dele Kitajske. Pa je prišlo japonsko vojaštvo in predavalnice univerz so nastlali s slamo, da so ondi spali japonski vojaki.

Žaloigra univerze v Čungči

Nova Kitajska je vprav za izobraženje žrtvala velike vsote. To je bilo v duhu Sunjatsena, ustanovitelja kitajske republike, saj je bil tudi sam profesor. Velikanske vsote so bile na razpolago za najmoderneje institute in že so bili videti sadovi teh žrtev v bližini. Po več sto mladih kitajskih zdravnikov, učiteljev, gozdarjev, in-

ženirjev je že izšlo iz teh šol. Imenovali so sami sebe »rod novega življenja«, saj so upali, da bodo v 30—40 letih spremenili obličje svoje domovine, da je ne bodo več morile povodnji, epidemije, ki so vsako leto zahtevale na milijone mrtličev. A vprav ti so postali »rod propada«. Kar so se naučili, to morajo uporabiti za vojne namene. Mladi tehniki morajo razlagati ljudem, da so letala potrebna, da to niso »leteči satani«, marveč so ga varstvo domovine. — Bombe so uničile kmetijsko univerzo v Paotingu, fakultete univerze v Santungu, Cinanfu in Cingtau, uničena je tudi univerza v Čungčiju. Ta je bila skupna tvorba nemških in kitajskih znanstvenikov in je bila že tedaj, ko so padale prve bombe v Šanghaju, uničena. Pa so jo profesorji in dijaki z neumorno pridnostjo iznova postavili. Toda žalostna usoda te univerze se je spet izpolnila. Dijaki nemških profesorjev so našli med razvalinami univerze drobce japonskih bomb z napisom: »Krupp, Essen, Germany«.

Krsto z norveško kraljico Maud polagajo na krov ladje »Royal Oak«. Krsto s truplom norveške kraljice Maud, ki je umrla v Londonu, so položili zaradi prevoza na Norveško, na bojno ladjo »Royal Oak«. Ker je pa bil v teh dnevih povsod na severu hud pomorski vihar, so morali s prevozom za en dan počakati.

Grozodejstva pobesnelega indijskega vojaka

Iz indijskega mesta Pešavarka poročajo z dne 25. novembra, da je pobesnel neki indijski vojak v Novosherdi in je ustrelil najprej polkovnega poveljnika in dva višja britska častnika. Dva majorja, kapitana in tri druge britske častnike je nevarno ranil. Nato je pobesneli vojak-domatin ustrelil dva domača častnika in tretjega ranil. Le z največjim trudom so ga slednjič ukrotili.

Polkovnega poveljnika Graya je besnež ustrelil, ko je spal v svojem šotoru. Kar toča krogel se je usula na druge častnike, ki so bili slišali prvi strel in so planili iz šotorov na pomoč. Pri tem sta dva britska častnika pri priči padla ustreljena na tla, drugi pa so bili ranjeni.

(Kraj Novosherda je na severovzhodni meji Indije in so ondi že večkrat izbruhnili nemiri.)

Veseli dogodek v egiptovski kraljevski družini

Iz Kaira pišejo: Vsi egiptovski otroci, ki so bili rojeni 18. novembra t. l. — kakih 1700 jih je bilo — so prejeli 1 funt v dar. Kralj Faruk je še daroval armadi 5000 funtov, ker se mu je rodila hčerka.

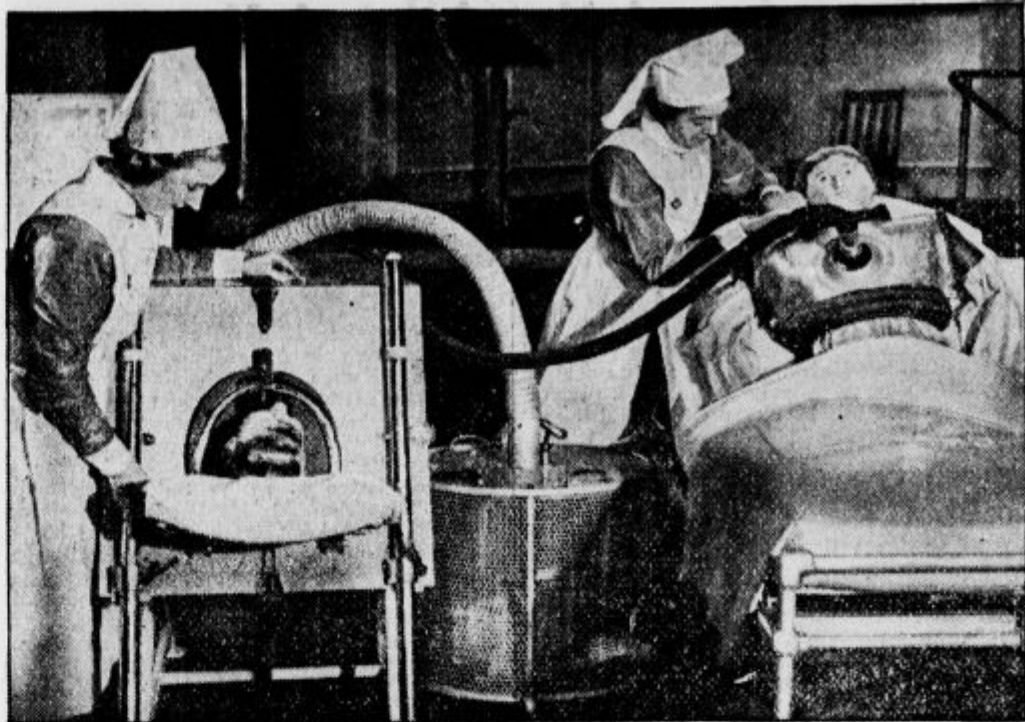
Zdaj šele 17-letna kraljica Farida, se je 20. januarja t. l. poročila z egiptovskim vladarjem. Prvikrat, odkar so vladali faraoni, se je zgodilo, da je postala kako dekle takoj po poroki tudi že kraljica Egipta. Zakaj prej so se imenovali egiptovski vladarji paša, kediye ali sultan, in šele oče sedanjega kralja, Fuad, si je spet nadel naslov kralj.

Faradin oče je sodnik v Aleksandriji, njena mati pa je dvorna dama Farukove matere, kraljice Nazli, ki živi sama zase v Kairu. Gospodična Zulfikar, kakor se je prej pisala sedanja mlada kraljica, je bila prijateljica četverih kraljevih sester. Spremila je princese na potovanje v Švico, kjer je spoznala mladega kralja. — »Farida« pomeni »Edina«.

Belgijski kralj Leopold pri otroku, kateremu je za krstnega botra.

Ko je bival belgijski kralj na dvoru na Holandskem je videl tudi princeso Beatriko v Soestdijku, ki ji je njen krstni boter. Zraven kralja je prestonaslednica Julijana in njen mož princ Bernard s kraljico Viljemino.

»Železna pljuča« na razstavi v Londonu

Na londonski razstavi v County Hallu bodo pokazali občinstvu več vzorcev tako zvanih »železnih pljuč«. Na levi vzorec »Drinker«, oklepa bolnika od nog do vratu, na desni manjši vzorec, ki sega le od vratu do kolkov. Mali aparat so jako uspešno uporabljali pri nedavni epidemiji ohromelosti otrok v Avstraliji. V Londonu so ta »železna pljuča« uvedli leta 1934 in mesta ima zdaj 16 teh aparatov.

Največja čebeloreja na svetu

Ne zaradi medu — za zdravilstvo

Blizu Ulma je čebelarska farma, ki vsebuje — po letnih časih — 1500 do 3000 panjev in ki bržkone ni nobene take več na svetu. To že zato lahko rečemo, ker za pridobivanje medu ni dobro, če je toliko čebel na istem prostoru. Čebela ne leti delj ko 4 km, tako da bi se taka množica čebel ne mogla napasti v takem ozkem okolišču, pa čeprav bi imeli zanje posebno pašo (kot deteljo in podobno). Na novi čebelarski farmi morajo zdaj pa zdaj po več panjev prevažati v druge okolišče, da si ondi najdejo dovolj hrane. Takšno početje pa za pridobivanje medu brez dvoma ne

bi bilo plodonosno. Ulmska farma pa se tudi ne bavi s pridobivanjem medu, marveč ima čebele zato, da zalaga veliko farmacevtsko tvornico zaradi pridobivanja čebeljega strupa v zdravilne namene.

Ze dolgo je znano, da strup čebel ugodno vpliva na revmatizem.

Ker pa le ni vsak človek torej, da bi žel k čebelarstvu in bi se dal opikati po čebelah, so začeli čebelji strup izločati in ga v obliki maže in tekočin za injekcije in utiranje dajati v promet. Čebelji strup izločati pa ni lahko. Prej so čebele ubili, jim izpuli želo, ki so ga nato izpraznili. Vendar je bil tako pridobljeni strup močno onesnažen. Po novem pa ravnaajo tako, da predine čebele polovijo in jih prisilijo, da svoj strup izločijo v tekočino ali luknjičave enovi. Če pri tem izberejo čebele, ki niso delj na svetu ko 15 dni, se čebeli iznova tvori strup v želu, seveda, če želo ostane še celo. Takim čebelam morejo čez nekaj dni v drugo vzeti strup iz žela. Ker pa kemična sestava čebeljega strupa še zdavnaj ni popolnoma znana, se zdaj še ne dá govoriti, da bi na ume-ten način izdelovali čebelji strup in ga pač pridobivajo le na tak, jako neroden način.

Orkan ubil 13 ljudi

Iz Londona poročajo: Vihar, ki je bil pravi pravcati orkan, ki je skozi vso sredo besnel po Angliji, je v noči od srede na četrtek prav tako naglo popustil, kakor se je bil pojavil. Precejšnja je škoda, ki jo je orkan povzročil. Po raznih krajih dežele je bilo na poseben način ubitih 13 ljudi. Orkan je treščil na tla kolesarje in motocikliste, ko so bili v najhujšem diru. Na avtomobile so nenadoma popadali kosi razbitin ali drevesa, ki so usmrtili osebe v avtu. Na stotine cest in železniških prog je zaradi izruvanih drevov in povodnji zaprtih in na tisoče telefonskih zvez po vsej deželi je razdrti.

Promet čez Kanal med Folkestonom in Boulognom je bil en dan zaprt. Veliko obrežnih mest, zlasti na južni obali, je zaradi orkana več ali manj razdejanih.

Pierre l'Ermite — 75 letnik

V teh dneh je znani francoski duhovnik-pisatelj Pierre l'Ermite, ki je psevdonom za pariškega župnika msgr. Edvarda Loutila in ki imamo mnogo njegovih črtic tudi v slovenščini, dokončal 75 let svojega življenja.

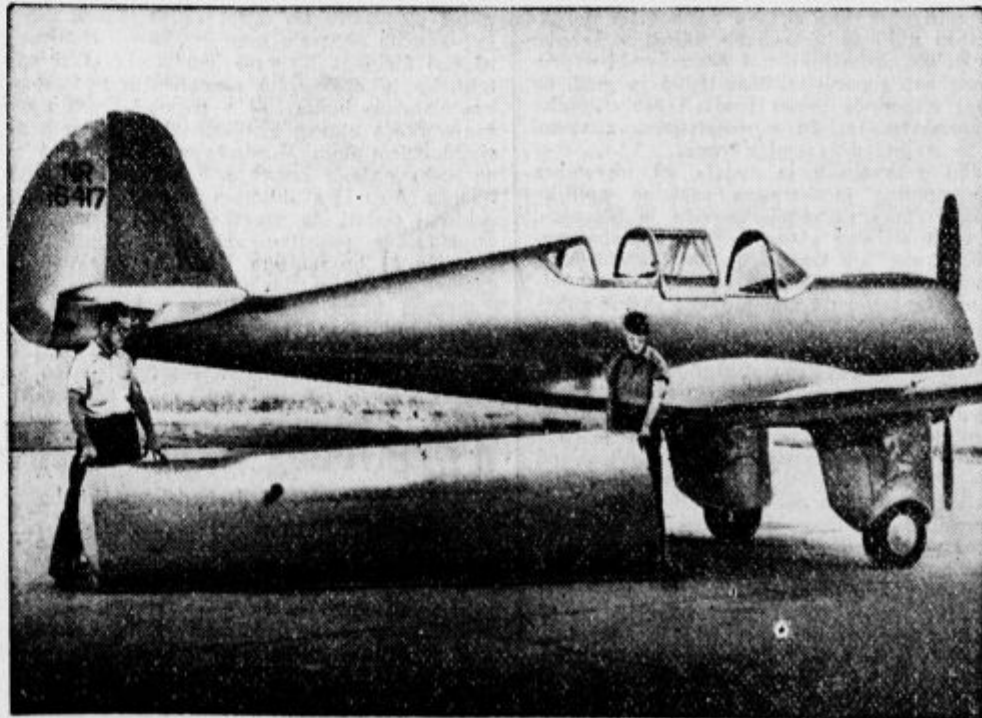
Njegova prižnica je že več let časopisje. Njegove, zmeraj z živim življenjem prežete nedeljske uvodne članke v pariškem listu »Croix« (Križ) bere številno čitateljstvo z zanimanjem že 40 let.

Mnogo je doživel ta pisatelj-duhovnik. Kot duhovnik v velebnosti je bil priča najhujši dušni in telesni bedi. Bog mu je podelil izredni dar tolažilnih besed. Kot katoliški pisatelj, kot častnik, si je Pierre l'Ermite pridobil svetovni sloves. Nikoli ni sivolasi duhovnik izrazil svoje priljubljenosti med ljudstvom in svoje slave kot pisatelj sebi v prid, in nikdar ni nehal biti preprost človek. Kardinar Verdier je poklical svojega zvestega sodelavca k sebi in mu naročil: »Moj ljubi župnik, vaša četrta je nujno potrebna cerkve. Vi ste mož njegova kova za zidanje cerkva. A ne moremo prispevati niti centima.« Kot človek pokorščine se je Pierre l'Ermite le nemo priklonil in se spravil na delo. Zdaj že stoji njegova cerkev in Pierre l'Ermite, ki je vodil prej pariško faro sv. Fračiška Saleškega, je zdaj župnik svetle, prostrane božje hiše v Parizu, ki je posvečena sveti Odiliji.

Gangsterja so ujeli

Tale dramatični posnetek se je posrečilo ujeti častnikarju prav tedaj, ko so prijeli ameriškega zločinca Jacka Farlowa v neki trgovini in Augusti v državi Georgiji. Policija je obkolila hišo z vseh strani, tudi s strehe in je izpustila plin za soljenje. Farlowega tovariša, čigar imena niso mogli dognati, pa so ustrelili.

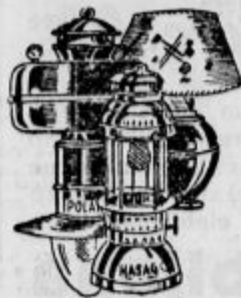

Posoda za bencin novega veleletala. V St. Louisu gradijo zdaj letalo vzorca Curtiss-Wright za 30 potnikov, ki bo vsebovalo najmočnejše motorje, kar jih je sploh kdaj imelo tako letalo. Dvo-vrstni 14-cilindrski Wright-Cyclon motorji bodo vsebovali skupno 1500 konjskih sil. Ena sama orjaška posoda za bencin je tako velika kakor kako športno letalo (Na sliki!)

Štrajk v Franciji

Ko so delavci gumijevne tvornice v Putenuxu v Parizu začeli štrajkat zaradi odredb ministrskega predsednika Daladiera, je morala policija braniti tiste, ki so šli na delo. (Štrajkačji so na sliki na levi.)

NAJNOVEJŠI IZUM I ORIGINALNE HASAG-PRESTO PETRO- LEUM PLINSKE SVETILKE

(svetovni patent)
Za pogrevanje špirit ni več potreben!
Čakanje samo 3 minute!

ORIGINALNE POLAR SVETILKE od 800-8000 sveč
Čez 100 modelov! Prospekte pošljemo gratis in
franko! ORIGINALNE HASAG IN POLAR SVETILKE, ter originalni deli se lahko nabavijo samo pri nas

PETRO-LUX k. d., ZAGREB, Radišna ulica 9 • • • Telefon 72-60
Iščejo se prekupevalci in zastopniki v vseh mestih.
VARUJTE SE MANJ VREDNIH PONARED B!

Prodamo

Mlekarna
napredaj na Celovski ce-
sti 42. (1)

Blagajna »Wertheim«
ugodno napredaj. Polzve
se dr. Schwab, Jesenice.

Semenski krompir
zdrav in lep — prodaja
Martin Boh, Grosuplje 11.

Zdravniška preiskovalna
miza napredaj. Naslov v
upravi »Slovenca« pod št.
18443. (1)

Nepremočljive hubertuse
dežne plašče in obleke,
najboljši nakup: Presker,
Sv. Petra cesta 14.

Štajerska jabolka
zopet na zalogi. Kupite
tudi vse vrste sira po
nizkih cenah v trgovini
Martino, Tyrševa 17. (1)

8 železnih oken
zasteklenih, velikih 2,45X
1,46, napredaj. Naslov v
upravi »Slovenca« pod št.
18.472. (1)

Krojaštvo
dobro vpeljano za civil
in uniforme — napredaj.
Pismene ponudbe na na-
slov: Uličnik, Maribor —
Aleksandrova 83. (1)

Kožuhovina
po solidnih cenah pri-
spela! Nove izdelke in
popravila izvršuje poceni
Super Julijana, Maribor
Glavni trg 9.

KAPPEL
pisalni stroj je odlično
božično darilo in sanje
marsikoga. Dobl se zelo
ugodno pri
Kleindienst & Posch
Maribor, Aleksandrova 44

Zimsko perilo

nogavice, rokavice,
pletanine po nizkih
cenah pri

F. M. SCHMITT
Pred skofijo 2
Lingarjeva ulica 4
Stritarjeva ulica 1

Šivalne stroje

najmodernejše z 20 letno
garancijo, tudi rabljene, od
300 din naprej — prodaja
»Triglav«, Resljeva c. 16.

Pozor!

Prvovrstni
premog, drva, koks
po najnižjih cenah

Podobnik V.
Tržaška c. 16 — tel. 33-13

Dokolenice,
nahrbtnike,
sktovke, roč-
ne torbice,
kovčke itd.
priporoča
IV. KRAVOS
Maribor
Aleksandro-
va cesta 13

Sveže najfinejše
norveško

ribje olje
iz lekarne
dr. G. PICCOLIJA
v Ljubljani
se priporoča bledim in
slabotnim osebam

VINA

Za težko delo je močno
vino! Dobite ga najlažje v
Centralni vinarni
v Ljubljani
TELEFON STEV. 25-73

Gramoza in leša
ca. 70 m² - oddam gratis.
Metelkova ulica 15. (1)

Dva modela
za izdelavo cementnih cevi,
premer 10-15 cm, prodam.
Glince c. 1-6, Ljubljana. (1)

Medarna
Ljubljana, Zidovska ul. 6,
nudi sortirani, prvovrstni
cvetlični med po najnižji
ceni. (1)

Kdor pri meni
posnemalnik za posnemanje
mleka naroči, s tem si za-
odjem masla zagotovi. —
Otrin — Rakek. (1)

Napredaj
več prvovrstnih šival. stro-
jev za šivilje, krojače, čev-
ljarje, pletilje itd., prav po-
ceni pri »Prometu«. Nasproti
križan. cerkve v Ljubljani.

Kavni mlin
nov, na električni pogon in
pisalni stroj »Ideal« (cirili-
ca) malo rabljen, ugodno
prodam. Bracar & Komp.,
Ljubljana, Kolodvorska 35.

Šivalni stroj
pogreznjiv, kateri šiva na-
prej in nazaj ter štika in
šepa, poceni napredaj. —
Nova trgovina, Tyrševa 36
(nasproti Gospodarske zve-
ze).

Dva bencin - motorja
5-6 in 7-8 HP, skoraj
nova, prodam zaradi na-
bave elektromotorjev po
nizki ceni. Prodajam tudi
motorno »slamorenico«. —
Martin Krevel, Novo me-
sto. (1)

Za Miklavža
Igračni vozički, skiroji,
tricički, holenderji, avto-
mobilčki, konjički, se do-
be najceneje pri »Tribu-
na«, F. Batelj, Ljubljana,
Karlovska cesta 4. - Po-
družnica: Maribor, Ale-
ksandrova cesta 26. Ceni-
ki franko! (1)

Koruzno moko
in
koruzni zdrob
dobite najceneje v Javnih
skladiščih v Ljubljani,
Tyrševa (Dunajska) c. 33
pri trdki

Fran Pogačnik d. z. o. z.

»VELEBIT«
otroški vozički

ZAGREB, Mesnička ul. 7/11.
na dvorišču

Najnovejši do sedaj še nevi-
deni modeli za 1938 v spe-
cijalni in največji trgovini
otroških vozičkov. Prodaja
za gotovino in na odplačilo.
Cenik s slikami brezplačno.
Izrežite oglas zaradi naslova

MIKLAVŽ

JE PRED VRATI!

Mi Vam hočemo olajšati izbiro daril. Potrudite se k trdki

ANT. KRISPER

LJUBLJANA,
Mestni trg 26

Našli boste gotovo kaj Vašim denarnim raz-
meram primerne. Ogled je brezobvezen.

Kje se kupujejo
kovinaste krste?
Pri izdelovalci, ul. Zekaj?

Ker se dobijo za 50% ceneje kot kjerkoli drugod

Maks Ussar - Maribor

BLAGO

za moške zimske suknje, blago za damske plašče
raznih kvalit, flanelo, barhent, baržun, žepne
robce - vam nudi v veliki izbiri in po nizkih cenah

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana — Tyrševa cesta št. 29
(hiša Gospodarske zveze).

Državnim in samoupravnim uradnikom nudimo
manufakturno blago tudi pod ugodnimi plačilnimi
pogoji. Hranilne knjižice članic Zadržne zveze
v Ljubljani sprejemamo v račun za pri nas kupljeno
blago.

Iz lastne pletarne

Čepice in puloverje za deco 20 Din, jopice za dame 25 Din
puloverje za moške 35 Din in boljše v veliki izbiri pri
»LUNA«, samo Glavni trg št. 24 v Mariboru.

Mlajšega uradnika

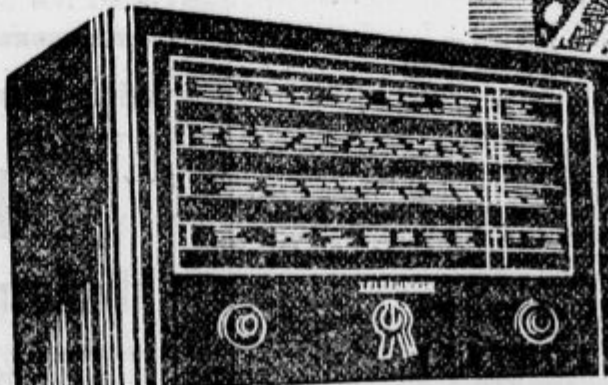
s perfektnim znanjem sloven. in nemškega
jezika, obeh stenografij, hitrega stenotipista.
išče večje industrijsko podjetje v Zagrebu.
Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Dobra moč«.

TELEFUNKEN

Veliki super T 898 WK
ima:

1. inteligentno skalo na svetlih trahih,
2. avtomatično uglasitev na sredno vala,
3. 30 cm-ski zvočnik z velikim glasovnim obsegom,
4. 8 elektronk, 9 vglasilnih krogov,
5. regulator za selektivnost in po-
sebnost pretikalo za glasbo in
govor,
6. nove jeklene elektronke ter
izhodno jakost 8 wattov,
7. dragoceno ohišje iz makasar-
jevine.

Zahtevajte ponudbo tudi za
ostale aparate TELEFUNKEN!

»RADIO« DR. Z
O. Z.

V LJUBLJANI - MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 7.

Konči Ahačič:

Jaka Spaka in čudodelna dlaka

Uvod.

Nekoč pred davnimi, davnimi časi sta živela
kruti vitez Črt in ošabna kraljičina Marjetica.
Huda kazen je oba doletela, da bi se poboljšala.

Od te kazni bi morda celo umrla,
da ju ni rešil Jaka Spaka s
svojo čudodelno dlako.

To pa je čudna, čudna zgod-
ba, ki se ne dogaja vsak dan.
Zato pa dobro poslušajte, otroci!

Slaščičarna FELCON

Veliko podjetje v velikem mestu Slovenije z več parnimi stroji, lastno elektrocentralo in drugimi tehničnimi napravami išče

spretnega diplomiranega strojnega

inženirja

kot vodjo tehnič. obrata. V poštev pridejo samo jugosl. državljani z odgovarjajočo prakso. Ponudbe z življenjskim opisom in zahtevo plače na Publicitas d. d. Zagreb, Ilica 9, pod »Tehnični vodja«.

Agilen trgovec in gostilničar

dobi v najem veliko hišo, popolnoma renovirano za trgovino in gostilno, s prostornim hlevom, velikim vrtom in prostornim stanovanjem

na Dolenjskem.

Resni reflektanti s primernim kapitalom naj pošljejo ponudbe pod »Samostojen« 18.020 na Upravo lista. — Posestvo v celoti se tudi eventualno proda.

Vzajemna posojilnica

T. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7
poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

ZAHVALA — Vsem, ki ste našo nenadomestljivo mamico, soprogo, staro mamico, teto, taščo in svakinjo, gospe

Nežo Gajšek p. d. Loško

posestnico v Prožinski vasi, župnija Teharje

epremili v tako velikem številu k večnemu počitku, vsem, ki ste pokojno v njenem silnem, bogu danem trpljenju obiskovali in tolažili, ji na pot v večnost darovali toliko cvetic in vencev, če. duhovščini za tolažbo in spremstvo, posebej dom. župniku č. g. Vesenjaku za poslovilne besede ob grobu, ki so nam bile v veliko tolažbo naše boli, za obilne izraze sočutja, ter duhovne milosti, ki so bile darovane trpeči, naš srčni Bog plačaj. — Maša zadušnica bo darovana v ponedeljek, 28. t. m. ob 8 v cerkvi Sv. Lovrenca pod Prožincem.

Maribor — Prožinska vas, dne 26. novembra 1938

Zalujoci mož in otroci, ter ostalo sorodstvo

Zahvala

Za vse dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega dragega sina, brata, strica in svaka, gospoda

Ivana Rusa

višjega računskega kontrolorja poštne direkcije

kakor tudi za poklonjeno cvetje in prelepe vence izrekamo vsem, zlasti direkciji pošte in telegrafa, njegovim stanovskim tovarišem rač. odseka in društvu rač. uradnikov srčno zahvalo. Najlepše se zahvaljujemo poštni godbi, kakor tudi vsem, ki so draga pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Sveta maša zadušnica bo darovana v ponedeljek, dne 28. novembra ob pol 7 v župni cerkvi v Trnovem.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1938

ZALUJOČI OSTALI

Miklavževa darila
priporoča
Ivan Kravos, Maribor
Aleksandrova 13
Telefon 2207.

OREHE

in orehova jedra, štajersko blago, po ugodni ceni nudi FRANC MATHEIS-ovi nasl., Brežice.

Ugodna Miklavževa darila

Crep de Chine od din 10.— naprej dobite pri TRPINU, Maribor, Vetrinjska 15.

Otroški vozički naj-novejših modelov

Dvokolesa, motorji, triokoli pogrešljivi

Šivalni stroji pogrešljivi

Po zelo niski ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« P. BAYEL, LJUBLJANA, Karlovska 4

Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 38

Kdor želi prodati ali kupiti posestvo, hišo, vilo, zemljišče, obrt, gozdove itd.

Kdor hoče v najem vzeti ali oddati obrt, trgovino, gostilno, pekarijo in slično.

Kdor išče ali oddaja stanovanje, sobo, posojilo. Vam preskrbi najhitreje v Ljubljani

Realitetna poslovalnica - Masarykova cesta 14-II.

Zagorski, podružnica palača Grafika
Vodimo skrbno upravo hiš in posestev.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v Celju, Gosposka ulica 3 (v lastni hiši)

trgovino z manufakturo

Potrudil se bom cenjenim odjemalcem postreči s popolnoma svežim, neprežanim blagom po najnižjih cenah. — Za obilen obisk se priporoča

Ivan Krošelj

Hišo na Bregu pri Kranju

novozgrajeno, 6 sob in pritikline, na parceli ca. 1000 m², zelo pripravno za obrtnika, ker je ob cesti — prodam za 52.000 din.

P. Majdič - »Merkur« - Kranj

Velika inozemska tovarna strojev sprejme za Dravsko banovino dobro uvedenega

zastopnika

za prodajo centrifug in regulatorjev pralnice. — Ponudbe na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova št. 28 pod št. P-5677.

KREDIT

išče industrija, ki daje vse željene garancije, absolutno varnost in odplačevanje v 3 do 5 letih z 8 odstotnimi obrestmi. — Dopise je poslati v upravo »Slovenca« pod šifro »Varno in dobro obrestovano« št. 18260.

Mehanik inomehanične stroke

z večletno prakso ter znanjem nemščine se išče za veletrgovino v nadaljnjo izobrazbo v inozemstvu. Pismene ponudbe pod šifro »Ne iznad 30 godina« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9.

Razpis služb

Uprava zrakoplovno-tehničnega zavoda v Kraljevu sprejme večje število strugarjev, rezkarjev, ključavničarjev, kleparjev, varilcev in orodničarjev.

Prošnje za sprejem naj se pošljejo po pošti ali prinese osebn.

Višina plače se bo določila po sposobnosti. Iz pisarne Tehničnega oddelka zrakoplovno-tehničnega zavoda v Kraljevu, T. št. 6514, 22. novembra 1938.

Velika tekstilna tovarna v Belgradu

išče za takoj ali pozneje

delovodjo

ključavničarske delavnice

izvežbanega v popravilu tekstilnih strojev. — Ponudbe s prepisi spričeval poslati na upravo »Slovenca« pod značko »Strokovnjak« št. 18.273.

Elektromotorji Sachsenwerk type AS

so popolnoma zanesljivi, obratno- in ognjevarni, zato ustrezajo najtežjim zahtevam industrijskega, poljedelskega in rokodelskega obrata. Dobavljamo tudi vse za proizvodnjo in razdelitev električne energije potrebne stroje in aparate za visoko in nizko napetost. Lastna zaloga elektromotorjev.

Ivan Fortič, Ljubljana Nunjska ulica 21, tel. št. 33-27

Zastopnik tovarne »SACHSENWERK«, Niedersieditz-Dresden. — Zahtevajte prospekte in ponudbe!

Elektromotorji se dobe tudi v trgovini elektrotovrdke A. Verbaj — Ljubljana, Gosposvetska cesta 10

POHIŠTVO!

E. ZELENKA

tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

STROJNO PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA
ING. OGNJESLAV BORŠTNAR
LJUBLJANA-SIŠKA, JERNEJEVA C. 18., TEL. 45-60

izdeluje razne stroje, strojne dele, vod. turbine
Železne konstrukcije, žagine in mlinске opreme

TRANSMISIJE

zatvornice itd. Montira in popravlja parne
kotle. Izvršuje načrte, proračune in ekspertize

Podružnica »SLOVENCA«
je na Miklošičevi cesti št. 5

PREPRIČAJTE SE IN SODITE!

G I F BATERIJA

Je izredno dolgo uporabljiva!
Ima neomejeno trajnost shranjevanja!
Ima odlično možnost regeneracije!

Radioposlušalci uporabljajo baterije
samo brez kisline in salmijskega, in to so

»G I F - BATERIJE«

Originalne edino z zaščitnim znakom »Rdeči pečat«

Patenti prijavljeni.

Zahtevajte prospekte!

»Kontakt« elektrotehnička tvornica, Zagreb

Cili Veider, soproga, sporoča polna žalosti, v svojem in svojih otrok, pastorkov, pastork in vnukov imenu žalostno vest o smrti svojega ljubega moža

Benedikta Veiderja

zasebnika

ki je v soboto, dne 26. novembra ob pol 8 zjutraj, v starosti 72 let, potolažen s sv. zakramenti za umirajočega, mirno zaspal. Dragega pokojnika bomo položili k večnemu počitku v ponedeljek, 28. novembra ob pol 4 na pokopališču v Domžalah. Sv. maše zadušnice se bodo brale v Domžalah.

Domžale, Dunaj, dne 26. novembra 1938.

Globoko žalujoči ostali.

V GLOBOKI ŽALOSTI JAVLJAMO, DA JE NAŠ NAD VSE LJUBLJENI SOPROG, OČE, SIN, BRAT, STRIC IN SVAK, GOSPOD

JAKOB HOČEVAR

PEŠADIJSKI KAPETAN I. KL.

DNE 24. NOVEMBRA 1938, PO KRATKEM TRPLJENJU, UMRL POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V NEDELJO, DNE 27. NOVEMBRA 1938 OB 4 POPOLDNE IZ HIŠE ŽALOSTI SP. HRUŠICA ŠT. 28 NA POKOPALIŠČE V ŠTEPANJI VASI SP. HRUŠICA, LJUBLJANA, BJELOVAR, 26. NOVEMBRA 1938

GLOBOKO ŽALUJOČI:

ZOFIJA, SOPROGA Z OTROKOMA IN OSTALO SORODSTVO